

دانشگاه تهران

پردیس دانشکده های فنی

دانشکده مهندسی برق و کامپیوتر

پیاده سازی حملات مبتنی بر یادگیری ماشین بر علیه توابع

غیرهمسان فیزیکی

نگارش:

سید ابوالفضل سجادی هزاوه

استاد راهنما: دکتر بیژن علیزاده ملفه

پایان نامه برای دریافت درجه کارشناسی ارشد

در

مهندسی برق گرایش سیستم های الکترونیک دیجیتال

شهریور ماه ۱۴۰۰

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

دانشگاه تهران

پردیس دانشکده های فنی

دانشکده مهندسی برق و کامپیوتر

پیاده سازی حملات مبتنی بر یادگیری ماشین بر علیه توابع

غیرهمسان فیزیکی

نگارش:

سید ابوالفضل سجادی هزاوه

استاد راهنما: دکتر بیژن علیزاده ملفه

پایان نامه برای دریافت درجه کارشناسی ارشد

در

مهندسی برق گرایش سیستم های الکترونیک دیجیتال

شهریور ماه ۱۴۰۰

گواهی دفاع از پایان نامه کارشناسی ارشد

هیأت داوران پایان نامه کارشناسی ارشد آقای/خانم: سیدابوالفضل سجادی هزاوه در رشته مهندسی برق / کامپیوتر،
گرایش: سیستمهای دیجیتال

را، با عنوان پیاده سازی حملات مبتنی بر یادگیری ماشین بر علیه توابع غیر همسان فیزیکی

در تاریخ ۱۴۰۰/۰۶/۲۷ با درجه عالی ارزیابی نمود.

مشخصات هیأت داوران	نام و نام خانوادگی	مرتبه دانشگاهی	دانشگاه یا موسسه	امضاء
- استاذ راهنمای اول	دکتر بیژن علیزاده ملقه	دانشیار	تهران	
- استاذ راهنمای دوم (حسب مورد)				
- استاذ مشاور				
- استاذ مشاور دوم (حسب مورد)				
- استاذ مدعو خارجی	دکتر علی جهانبان	دانشیار	شهید بهشتی	
- داور و نماینده تحصیلات تکمیلی دانشکده	دکتر مهدی کمال	دانشیار	تهران	

تذکر: این برگ پس از تکمیل توسط هیأت داوران در نخستین صفحه پایان نامه درج می گردد.

تعهدنامه اصالت اثر

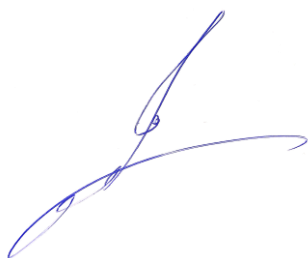
باسمه تعالی

اینجانب سید ابوالفضل سجادی هزاوه تأیید می‌کنم که مطالب مندرج در این پایان‌نامه حاصل کار پژوهشی اینجانب است و به دستاوردهای پژوهشی دیگران که در این نوشته از آن‌ها استفاده شده است مطابق مقررات ارجاع گردیده است. این پایان‌نامه قبلاً برای احراز هیچ مدرک هم‌سطح یا بالاتر ارائه نشده است.

کلیه حقوق مادی و معنوی این اثر متعلق به دانشکده فنی دانشگاه تهران می‌باشد.

نام و نام خانوادگی دانشجو : سید ابوالفضل سجادی هزاوه

امضای دانشجو :

این پایان نامه را تقدیم میکنم به

بزرگترین و ارزشمندترین آموزگار ان زندگی ام

که همواره برایم تکیه گاه امن و مطمئن بودند.

پدر و مادر عزیزم

هزاران بار سپاس.

تشکر و قدردانی:

از تمام عزیزانی که من را در مسیر این پژوهش یاری دادند متشکرم.

– با تشکر و سپاس از استاد دانشمند و پرمایه‌ام جناب آقای دکتر علیزاده که از محضر پرفیض تدریسشان، بهره‌ها برده‌ام.

– از دوستان گرامی آزمایشگاه "طراحی، درستی سنجی و عیب‌یابی سیستم‌های نهفته" و دیگر عزیزانی که با ایجاد محیطی گرم، من را در این طرح یاری نمودند سپاسگزارم.

چکیده

صنعت اینترنت‌اشیا با چالش‌های فراوانی روبه‌رو است که یکی از مهمترین چالش امنیت در ارتباطات است، همچنین یکی از مهمترین عمل‌ها برای برقراری امنیت در ارتباطات، مبحث احراز هویت^۱ است. بدین معنا که پیام دریافت شده را چه کسی ارسال کرده است. با توجه به حمله بازپخش^۲ و سایر حملات این حوزه، مهاجم حتی در صورت دستیابی به پیام رمزنگاری شده، می‌تواند پیام نامفهوم دریافت شده را در زمان مناسب ارسال نموده و به اهداف شوم خود برسد، بنابراین حتی پیچیدگی در رمزنگاری داده هم منجر به ایمن شدن شبکه نمی‌شود؛ بنابراین وجود راهکارهای وابسته به داده‌های سیگنال دریافتی، اعم از رمز و یا سایر روش‌ها، نمی‌تواند به تنهایی راهکاری مناسب برای احراز هویت باشد.

روش پیشنهادی جهت احراز هویت استفاده از پارامترهای فیزیکی ارسال کننده است. این پارامترها در فرآیند ساخت به صورت تصادفی بوجود آمده‌اند، بنابراین از کنترل انسان جهت اعمال تغییرات خارج است، این پروتکل‌ها را توابع غیرهمسان فیزیکی^۳ می‌نامند. در این مطالعه به بررسی مقاومت برخی از این پروتکل‌ها پرداخته شده است. با توجه به مزیت‌ها و مشکلات این مدل‌ها یک مدل جدید به نام SQ-PUF ارائه شده که می‌تواند مقاومت خوبی در برابر حملات مبتنی بر یادگیری ماشین از خود نشان دهد. این یک معماری امن و مقیاس‌پذیر است.

در آخر ما مقاومت این مدل را نسبت به حملات یادگیری ماشین بررسی کردیم، مدل ما توانست مقاومت خوبی در برابر حملات یادگیری ماشین از خود نشان دهد و این حملات نتوانستند بیشتر از ۵۲.۵٪ حمله موفق داشته باشند همچنین گزارش‌هایی از یکنواختی و یکتایی داده‌ها و سربار سخت‌افزاری مدل فوق ارائه دادیم.

واژه‌های کلیدی: اینترنت‌اشیا، یادگیری ماشین، احراز هویت، امنیت شبکه، توابع غیرهمسان فیزیکی

¹ Authentication

² Replay attack

³ Physical unclonable function

فهرست مطالب

فصل ۱: مقدمه	۱
۱-۱- عنوان تحقیق.....	۱
۲-۱- مسئله تحقیق و تعریف مسئله	۱
۳-۱- تاریخچه ای از موضوع تحقیق.....	۵
۴-۱- نوآوری، اهمیت و ارزش تحقیق.....	۶
۲-۴-۱- برای اطمینان از امنیت ارتباطات برای اینترنت اشیا چه باید کرد؟.....	۹
۵-۱- خلاصه فصل‌ها.....	۱۲
فصل ۲: مفاهیم پیش‌نیاز.....	۱۳
۱-۲- مقدمه.....	۱۳
۲-۲- توابع غیرهمسان فیزیکی (PUF).....	۱۳
۱-۲-۲- تقسیم بندی PUF ها.....	۱۵
۲-۲-۲- انواع PUF.....	۱۷
۳-۲- انواع حملات به شبکه‌های اینترنت اشیا در حوزه احراز هویت.....	۲۵
۱-۳-۲- حمله MitM.....	۲۶
۲-۳-۲- Password attack.....	۲۷
۳-۳-۲- Eavesdropping -	۲۷
۴-۲- الگوریتم‌های یادگیری ماشین.....	۲۸
۱-۴-۲- رگرسیون لجستیک.....	۲۸
۲-۴-۲- ماشین بردار پشتیبان.....	۲۸
۳-۴-۲- شبکه‌های عصبی عمیق.....	۲۹
فصل ۳: مروری بر پیشینه تحقیق	۳۱

۳۱	۱-۳- مقدمه
۳۴	۲-۳- PUF و حملات مدل سازی
۴۲	۳-۳- نتیجه گیری
۴۴	فصل ۴: روش پیشنهادی
۴۴	۱-۴- مقدمه
۴۴	۲-۴- شبکه کانولوشنی
۴۶	۳-۴- روش پیشنهادی حمله به OB-PUF
۴۶	۱-۳-۴- روند انجام
۴۸	۴-۴- روش پیشنهادی حمله به RPUF
۴۸	۱-۴-۴- روند انجام
۵۰	۵-۴- طراحی مدل PUF پیشنهادی مقاوم
۵۱	۱-۵-۴- روند انجام
۵۵	۲-۵-۴- کارکرد مدل SQ-PUF پیشنهادی
۶۰	۶-۴- نتیجه گیری
۶۲	فصل ۵: نتایج و پیشنهادها
۶۲	۱-۵- مقدمه
۶۲	۲-۵- آنالیز تغییرات ساخت
۶۳	۳-۵- بررسی حملات
۶۳	۱-۳-۵- حمله به Arbiter PUF
۶۴	۲-۳-۵- حمله به OB-PUF با استراتژی جدید
۶۵	۳-۳-۵- حمله به RPUF
۶۶	۴-۵- بررسی SQ-PUF

۶۶	SQ-PUF در یکنواختی در ۱-۴-5
۶۷	SQ-PUF در یکتایی در ۲-۴-5
۶۸	بررسی میزان تأثیر تعداد ماژول SQ در مقابله با حملات ۳-۴-۵
۶۹	بررسی مقاومت SQ-PUF ۴-۴-5
۷۰	سربار سخت‌افزاری ۵-۴-۵
۷۱	نتیجه‌گیری ۵-۵
۷۲	پیشنهادهای ۶-۵
۷۳	فصل ۶: مراجع

فهرست اشکال

شکل (۱-۱) شمایی از پروسه احراز هویت توسط PUF [5]	۶
شکل (۲-۱) حوزه‌های مطالعاتی محبوب در سالهای اخیر گزارش شده توسط [9]	۸
شکل (۳-۱) تخمین آینده تعداد دستگاه‌های متصل به اینترنت اشیا توسط مرجع [12]	۱۱
شکل (۱-۲) انواع دسته‌بندی برای PUF ها [14]	۱۵
شکل (۲-۲) شمای کلی APUF [13]	۱۸
شکل (۳-۲) طرح اولیه ROPUF [13]	۱۹
شکل (۴-۲) شمای کلی طرح دوم ارائه شده ROPUF [16]	۲۰
شکل (۵-۲) شمای کلی PARITY GLITCH PUF [13]	۲۱
شکل (۶-۲) یک بلوک سلول حافظه SRAM [13]	۲۱
شکل (۷-۲) نمودار اثر قدرت گیت ها در مقدار اولیه سلول SRAM [13]	۲۲
شکل (۸-۲) بلوک دیگرام سلول SRAM [13]	۲۲
شکل (۹-۲) شمای کلی LATCH PUF [19]	۲۳
شکل (۱۰-۲) شمای کلی FLIP-FLOP PUF [13]	۲۳
شکل (۱۱-۲) شمای کلی butterfly PUF [4]	۲۴
شکل (۱۲-۲) شمای کلی BUSKEEPER PUF [13]	۲۵
شکل (۱۳-۲) شمای کلی BISTABLE RING PUF [22]	۲۵
شکل (۱۴-۲) نمونه دسته‌بندی ماشین بردار پشتیبان	۲۹
شکل (۱-۳) شمای Poly-PUF	۳۵
شکل (۲-۳) نمودار حمله به Poly-PUF [39]	۳۶
شکل (۳-۳) شمای کلی RPUF	۳۷
شکل (۴-۳) نمودار حمله به RPUF [39]	۳۸
شکل (۵-۳) شمای کلی OB-PUF	۳۹
شکل (۶-۳) نمودار حمله به مدل OB-PUF [39]	۴۱
شکل (۱-۴) شمایی از شبکه کانولوشنی پیشنهادی	۴۶
شکل (۲-۴) بخش Challenge Randomization در RPUF [40]	۴۹
شکل (۳-۴) شمای کلی از Arbiter PUF	۵۲
شکل (۴-۴) شمای کلی SQ-PUF پیشنهادی	۵۴
شکل (۵-۴) ماژول SQ در مدل SQ-PUF پیشنهادی	۵۵
شکل (۶-۴) الگوریتم ۱ مرحله ثبت نام SQ-PUF	۵۷
شکل (۷-۴) الگوریتم ۲ مرحله احراز هویت SQ-PUF	۵۹

- شکل (۴-۸) فلوچارت عملکرد سرور در بخش احراز هویت در SQ-PUF ۶۰
- شکل (۵-۱) نمودار حمله به Arbiter PUF با شبکه CNN پیشنهادی ۶۴
- شکل (۵-۲) نمودار حمله به OB-PUF با استفاده از شبکه CNN و استراتژی ارائه شده ۶۵
- شکل (۵-۳) نمودار تاثیر درصد اضافه کردن ماژول SQ بر مقاومت در برابر حملات ۶۹
- شکل (۵-۴) نمودار حمله به SQ-PUF با ۸۰٪ ماژول SQ و شبکه CNN پیشنهادی ۷۰

فهرست جداول

- جدول (۱-۴) مثال خروجی‌های کد شده در استراتژی ارائه شده ۴۷
- جدول (۱-۵) مقادیر بدست آمده برای محدوده تغییرات تاخیر مسیرها در فرآیند ساخت ۶۳
- جدول (۲-۵) بررسی یکنواختی و یکتایی در مدل‌های مختلف PUF ۶۸
- جدول (۳-۵) جدول گزارش سربار سخت‌افزاری ۷۱
- جدول (۴-۵) جدول مقایسه مقاومت روش‌های مختلف در برابر حملات ۷۲

فهرست علائم اختصاری

علامت	توضیح
IoT	اینترنت اشیا
PUF	توابع غیر همسان فیزیکی
ML	یادگیری ماشین
HD	فاصله همینگ
CRP	چالش-پاسخ
FPGA	آرایه درگاه قابل برنامه‌ریزی
RNG	تولید کننده عدد تصادفی
MUX	مالتی پلکسر

فصل ۱: مقدمه

۱-۱- عنوان تحقیق

پیاده‌سازی حملات^۱ مبتنی بر یادگیری ماشین^۲ بر علیه توابع غیرهمسان فیزیکی^۳.

۱-۲- مسئله تحقیق و تعریف مسئله

در عصر حاضر پیشرفت پروتکل‌های ارتباطاتی^۴ در مدارات الکترونیکی و همچنین افزایش استفاده از اینترنت‌اشیا بر اهمیت بحث انتقال داده و امنیت^۵ آن، در ارتباطات بین دو دستگاه افزوده است. دلایل اهمیت این موضوع را می‌توان پیشرفت روزافزون و تعداد این دستگاه‌ها برشمرد، به تعداد نزدیک بر ۲۵ میلیارد دستگاه متصل به شبکه، بیشتر از ۵۰ تریلیون گیگابایت داده و ۴ میلیارد انسان متصل به شبکه اشاره کرد. با توجه به گستردگی ارتباطات بین دستگاه‌ها، چالش‌های زیادی برای این ساختارها در پیش رو است، یکی از مهم‌ترین این چالش‌ها، بحث امنیت در انتقال

1 Attack

2 Machine Learning (ML)

3 Physically Unclonable Function (PUF)

4 Communication protocols

5 Security

داده‌ها می‌باشد [2], [1].

پیشرفت فناوری‌های مختلف از جمله شناسایی و ردیابی خودکار، حسگرها، محاسبات نهفته، دسترسی باند گسترده به اینترنت و سرویس‌های توزیع‌شده، ظرفیت ادغام اشیا هوشمند را در زندگی روزمره ما از طریق اینترنت افزایش می‌دهد. همگرایی اینترنت و اشیا هوشمندی که می‌توانند به برقراری ارتباط و تعامل با یکدیگر بپردازند، اینترنت اشیا (IOT) را تعریف می‌کند. بسیاری از حوزه‌های کاربردی مانند ایمنی عمومی، خودکارسازی منازل، نظارت بر محیط و فرآیندهای صنعتی از مزایای قابل توجه اینترنت اشیا بهره می‌برند. با این وجود ادغام اشیا موجود و اینترنت می‌تواند تهدیدهای امنیتی را نیز به همراه داشته باشد که عواقب سنگینی را به خصوص برای زیرساخت‌های مهم و حیاتی مانند نیروگاه‌های انرژی و سیستم حمل‌ونقل داشته باشد.

به طور کلی امنیت پروتکل‌های ارتباطی شامل دو قسمت یکپارچگی داده¹ و احراز هویت² می‌باشد. جهت حفظ یکپارچگی داده، داده ارسال‌شده با استفاده از طرح‌های رمزنگاری³، امن می‌گردد، بدین صورت که اگر مهاجم به کانال ارتباطی⁴ دسترسی پیدا کند، داده رمزنگاری شده⁵ نامفهومی را مشاهده می‌کند که توانایی برداشتن اطلاعات کمی را داشته باشد. طرح رمزنگاری استفاده شده دارای پیچیدگی هستند، پس می‌توان میزان دریافت اطلاعات درست توسط حمله کننده را تخمین زد. در صورتی که طرح رمزنگاری پیچیده‌تری ارائه شود، می‌توان احتمال جلوی درز کردن اطلاعات را در هنگام حمله گرفت. طراحی الگوریتم رمزنگاری پیچیده، علاوه بر مباحث سنگین ریاضیاتی، نیاز به توان مصرفی و فضای پیاده‌سازی بیشتری در فاز پیاده‌سازی و در نتیجه هزینه سخت‌افزاری بیشتری دارد، البته احتمال حمله موفق و خواندن اطلاعات همچنان وجود دارد.

¹ Data Integrity

² Data Authentication

³ Cryptography Scheme

⁴ Communication Channel

⁵ Encrypted Data

دومین چالش درباره امنیت در پروتکل‌های ارتباطی بحث احراز هویت است، یعنی تعیین مبدأ داده ارسال شده می‌باشد. بحث احراز هویت زمانی مطرح می‌شود که احتمال ارسال اطلاعات توسط مهاجم وجود داشته باش، ازین رو گیرنده پیام باید توانایی تشخیص فرستنده اصلی از مهاجم را داشته باشد، در غیر این صورت ممکن است توسط مهاجم مورد حمله قرار گیرد.

الگوریتم‌های رمزنگاری هم نمی‌تواند به تنهایی امنیت را تضمین کند، به عنوان مثال، یک فرد مهاجم داده‌ی رمزنگاری شده‌ای که نامفهوم است را در اختیار دارد که نمی‌تواند آن را رمزگشایی کند، اما نتیجه اجرا شدن آن را می‌داند، یعنی می‌داند در صورتی که این پیام را ارسال کند، کار خاصی را انجام می‌دهد، بنابراین با ارسال کردن این پیام در زمان مناسب می‌تواند به هدف موردنظر برسد. این مثال به خوبی می‌تواند نیاز به احراز هویت در امنیت پروتکل‌های ارتباطی حتی در صورت استفاده از طرح رمزنگاری پیچیده و موفق و دقیق را خاطرنشان کند. به این نوع حمله بازپخش^۱ گفته می‌شود[3].

امروزه در حوزه امنیت سخت‌افزار مفهومی با عنوان PUF^۲ مطرح شده است. در واقع مفهوم PUF همانند اثرانگشت انسان است که برای مدارهای الکترونیکی عمل می‌کند. سه دلیل برای این شباهت وجود دارد: ۱- اثرانگشت^۳ جزو ویژگی‌های فردی است نه حیاتی، بدین معنی که جزو ویژگی‌هایی مشخص کننده انسان بودن همچون دو دست، دو پا و ... نبوده، بلکه تعیین کننده شخص بوده و هر فردی اثرانگشت منحصر به فرد خود را دارد. بدین معنا است که در جواب سؤال کدام انسان (نه اینکه آیا انسان است یا خیر) مطرح می‌شود. PUF نیز ویژگی‌های منحصر به فرد هر مدار مجتمع^۴ را داراست و مشخص کننده مدار مجتمع نیست، بلکه مشخص کننده نوع مدار مجتمع

¹ Replay Attack

² Physical Unclonable Function

³ Fingerprint

⁴ Integrated Circuit

است. ۲- اثرانگشت برای هر انسان به صورت منحصر به فرد^۱ و برای هر انسان با افراد دیگر متفاوت است، PUF نیز برای هر مدار مجتمع با سایر مدارات متفاوت است. ۳- اثرانگشت با سایر ویژگی‌های انسان از جمله امضا، اسم، کدملی و ... تفاوت دارد، اثرانگشت جزو ویژگی‌های ذاتی^۲ و غیرقابل تغییر می‌باشد، در حالی که کدملی و اسم بعد از تولد انسان تعیین می‌شوند و قابل تغییر هستند، PUF نیز در مراحل ساخت وابسته به اثرات تغییر پارامتر در هنگام فرآیند ساخت^۳ می‌باشد، بنابراین یک مشخصه‌ی ذاتی است.

معماری^۴ ارائه شده برای PUF وابسته به تغییرات پارامترهایی همچون تأخیر مسیرها و مقادیر خازن‌ها و ... در زمان فرآیند ساخت مدارهای مجتمع بوده و با توجه به اینکه تغییرات فرآیند ساخت، به صورت کاملاً تصادفی تعیین می‌شوند، نحوه عملکرد PUF نیز به صورت منحصر به فرد و تصادفی است. به طور کلی PUF-ها دو کاربرد مهم دارند که شامل تولید کلید و احراز هویت در مدارات مجتمع بدون نیاز به ذخیره‌سازی آن در حافظه دیجیتال می‌باشد. از این معماری می‌توان جهت جلوگیری از نمونه‌برداری غیرمجاز^۵ مدارات مجتمع و همچنین تولید کلید بر خط^۶ و مقاوم در برابر حملات تهاجمی^۷، بهره گرفت. در صورتی که طراحی مناسبی از PUF-ها ارائه شود، احتمال جعل و نسخه‌برداری بدون اجازه یا به عبارتی حمله موفق به این مدارات به شدت کاهش پیدا خواهد کرد، به گونه‌ای که از این معماری با عنوان "بازگرداننده امید به امنیت در الکترونیک" یاد می‌شود.

در این پایانامه ضمن بررسی انواع روش‌های مختلف حمله به PUF‌های مقاوم روش‌های حمله دیگری نیز ارائه شده است. سپس با بررسی این روش‌ها و استفاده از مزایا و معایب مدل‌های قبلی

¹ Unique

² Inherent

³ Process Variation

⁴ Architecture

⁵ Counterfeiting

⁶ Online

⁷ Tamper Attack

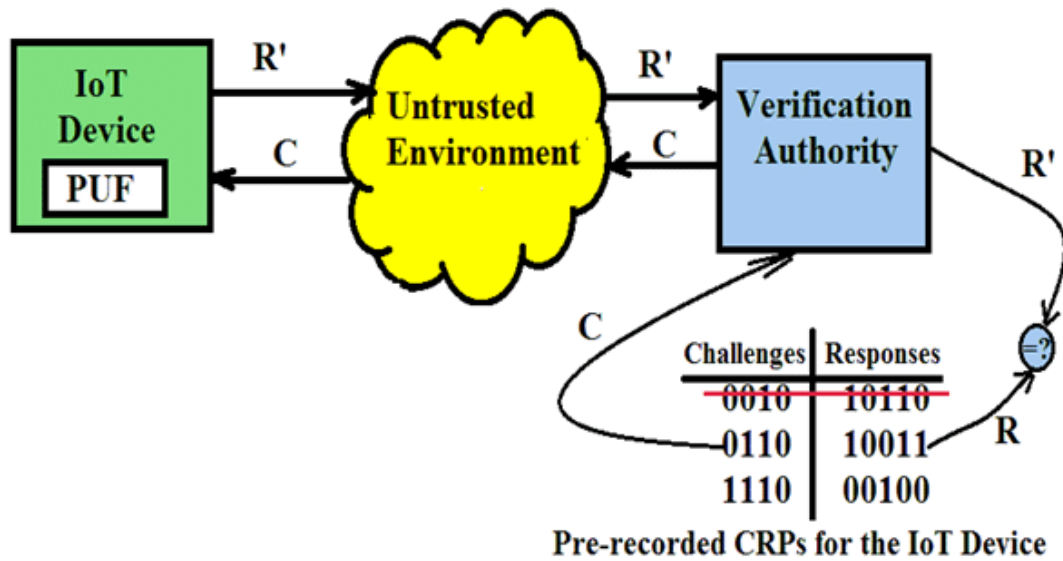
پروتکل جدیدی از PUF ارائه شده که می‌تواند مقاومت خوبی در برابر حملات یادگیری ماشین ارائه شده از خود نشان دهد.

پیاده‌سازی‌های متفاوتی با هدف بهبود امنیت با استفاده از PUF ارائه گردیده است که در فصل دوم به توضیح مفصل‌تر آن پرداخته خواهد شد.

۱-۳- تاریخچه ای از موضوع تحقیق

مقاله [4] برای اولین بار مفهوم PUF را در مدارات مجتمع سیلیکونی مطرح نمود. در این معماری دیگر کلید رمزنگاری در حافظه دیجیتال ذخیره نمی‌شد، پس می‌توان این معماری را در برابر حملات مستقیم و غیرمستقیم مقاوم دانست. از آن به بعد روش‌های گوناگونی برای حمله به این ساختارها و شکستن مقاومت این ساختارها ارائه شد و به طبع آن ساختارهای PUF با توجه به این روش‌ها مقاوم‌تر شدند. در شکل (۱-۱) نمونه‌ای از ارتباط بین یک PUF و پروسه احراز هویت آورده شده است. منظور از حمله به PUF پیدا کردن رابطه بین ورودی و خروجی مدل مورد نظر به وسیله متدهای یادگیری ماشین می‌باشد.

در فصل دوم برخی از مهم‌ترین این ساختارها را معرفی می‌کنیم و در فصل سوم به بررسی بیشتر حملات و ساختارهای مقاوم خواهیم پرداخت.

شکل (۱-۱) شمایی از پروسه احراز هویت توسط PUF [5]

۱-۴- نوآوری، اهمیت و ارزش تحقیق

اینترنت اشیا مفهومی است که انواع مختلف برنامه‌های کاربردی را در کنار یکدیگر جمع‌آوری کرده تا بر اساس همگرایی اشیا هوشمند و اینترنت، ادغامی بین جهان فیزیکی و سایبری ایجاد کند؛ که این برنامه‌های کاربردی می‌تواند از یک دستگاه ساده در یک خانه هوشمند تا تجهیزات پیچیده در یک کارخانه‌ی صنعتی را در برگیرد.

با وجود اهداف متفاوت برنامه‌های کاربردی اینترنت اشیا، همه‌ی آن‌ها مشخصات مشترکی را به اشتراک می‌گذارد. به‌طور کلی اینترنت اشیا شامل سه مرحله مجزا شامل مرحله جمع‌آوری، مرحله‌ی انتقال و مرحله‌ی پردازش، مدیریت و مصرف می‌باشد. با توجه به افزایش رشد انواع دستگاه‌های متصل به شبکه اینترنت اشیا، گسترش و بهبود تهدیدهای امنیتی از اهمیت بالایی برخوردار است. اگرچه استفاده از اینترنت اشیا بهره‌وری و کیفیت زندگی مردم را افزایش می‌دهد،

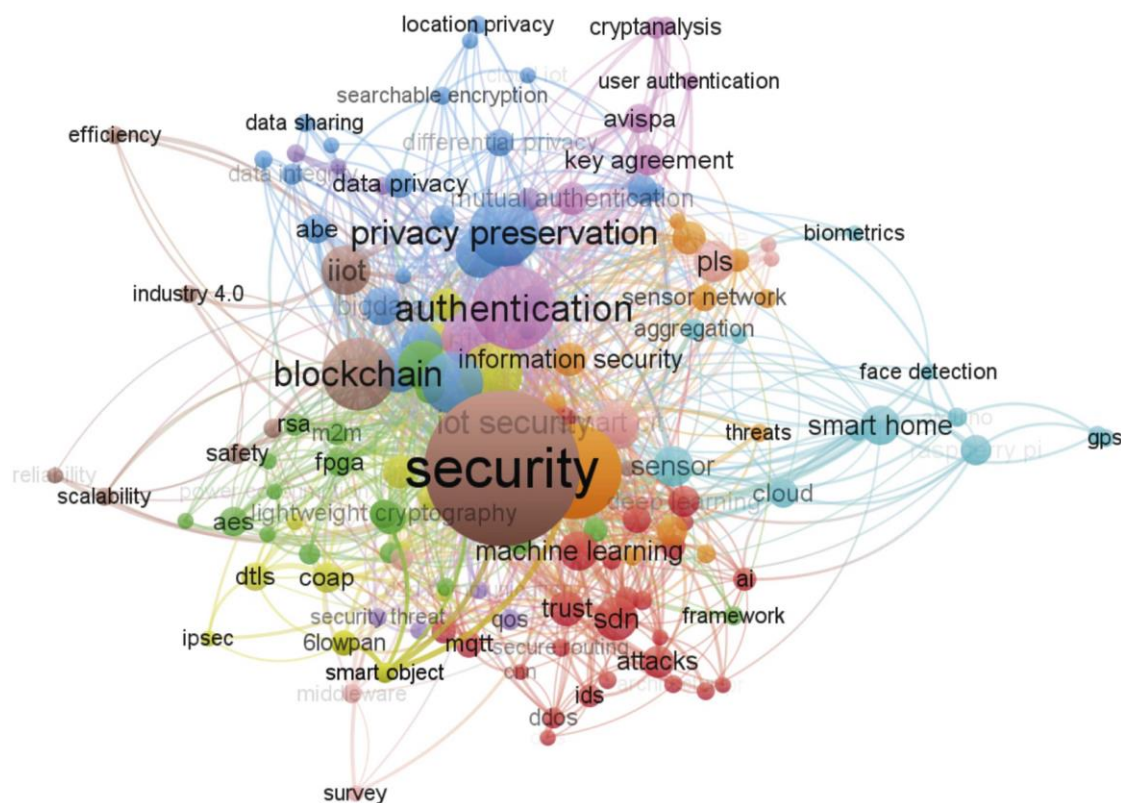
با این وجود مهاجمان ممکن است از این ظرفیت بزرگ اینترنت اشیا برای تهدید امنیت و حریم خصوصی سیستم‌های مختلف استفاده کنند، بنابراین راه‌حل‌های امنیتی برای اینترنت اشیا باید توسعه داده شود. دستگاه‌های اینترنت اشیا به علت عدم رمزگذاری انتقال، رابط وب ناامن، حفاظت ناکافی از نرم‌افزار، بسیار آسیب‌پذیر می‌باشند. برخی برنامه‌های اینترنت اشیا از زیرساخت‌های حساس و خدمات استراتژیک مانند شبکه‌های هوشمند و حفاظت از تاسیسات پشتیبانی می‌کند. عدم امنیت و حریم خصوصی در تصویب اینترنت اشیا توسط شرکت‌کننده‌ها و افراد، مقاومت ایجاد خواهد کرد.

اینترنت اشیا طی چند سال آینده با رشد بیش از ۳۰ درصد ادامه خواهد یافت. طبق پیش‌بینی محققان دپارتمان تحقیق Statista [6] تا سال ۲۰۲۵ تعداد کل دستگاه‌ها IoT به ۷۵ میلیارد دستگاه و یا به گفته IDC [7]، به ۸۰ میلیارد دستگاه افزایش می‌یابد. تعداد دستگاه‌ها و موارد استفاده از IoT همچنان رشد می‌کند، اما سازمان‌ها باید با چالش‌های امنیتی که از ابتدا چالش‌برانگیز بوده است را برطرف نمایند.

امنیت به عنوان یک از موانع در توسعه سیستم‌های مبتنی بر اینترنت اشیا در نظر گرفته می‌شود، همه می‌خواهند امنیت را در این سیستم‌ها افزایش دهند، اما هنگامی که هزینه آن را می‌فهمند، منصرف می‌شوند. اگرچه فروشندگان این سیستم‌ها در زمینه امنیت سرمایه‌گذاری می‌کنند، اما همیشه نمای کلی معماری یا توپولوژی سطح تهدید را برنامه‌ریزی نمی‌کنند و همه فروشندگان یا شرکا مهارت‌های امنیتی مناسبی ندارند. همچنین، سازمان‌ها اغلب بدون اعمال کامل تدابیر امنیتی لازم سیستم‌های خود را گسترش می‌دهند. آینده IoT همیشه با چالش امنیتی آن مطرح می‌شود [8].

احراز هویت و امنیت در مدارات الکترونیکی و سیستم‌های اینترنت اشیا جزو مهم‌ترین مباحث در این حوزه می‌باشد. شکل (۱-۲) که توسط نرم‌افزار VOSviewer با استفاده از واژه‌های کلیدی

مقالات رسم شده به خوبی اهمیت موضوع امنیت و احراز هویت را نشان می‌دهد، سایز هر نود نشانه محبوبیت آن در مطالعات انجام شده اخیر می‌باشد.

شکل (۲-۱) حوزه‌های مطالعاتی محبوب در سالهای اخیر گزارش شده توسط [9]

بر اساس گزارش Statista [6]، پیش‌بینی می‌شود تا سال ۲۰۲۵ اینترنت اشیا با ۷۵ میلیارد دستگاه در سراسر جهان به اینترنت متصل شود؛ اما چنین دستگاه‌هایی می‌توانند در صورت عدم امنیت با تهدیدات و مخاطراتی برای زیرساخت‌های ملی همراه باشند. درواقع، گزارش‌های مربوط به خرابی‌های امنیت اینترنت اشیا فراوان است. دولت‌های سراسر جهان از خطرات احتمالی آگاه هستند و برای کاهش این مشکلات اقداماتی اتخاذ می‌کنند. به عنوان مثال، دولت استرالیا پیش‌نویس یک قانون داوطلبانه برای امنیت در صنعت IoT [10] را در اوایل سال ۲۰۲۰ میلادی

معرفی کرد که شامل ۱۳ پیش‌نویس اصلی است، از جمله اطمینان از یکپارچگی نرم‌افزار، اجرای سیاست افشای آسیب‌پذیری و به حداقل رساندن سطوح در معرض حمله که هدف آن حفاظت از داده‌ها در صنعت است.

۱-۴-۲- برای اطمینان از امنیت ارتباطات برای اینترنت اشیا چه باید کرد؟

اعتماد صفر

رویکرد سنتی برای امنیت شبکه این بود که دسترسی را به شدت کنترل کنید، اما به طور ضمنی فرض کنید که فضای داخلی شبکه یک مکان امن است. بارها و بارها، این یک فرض نادرست بوده است. در مقابل، رویکرد اعتماد صفر، اعتماد کور را با تأیید و ضمانت‌های رمزنگاری قوی جایگزین می‌کند. هدف این است که حتی در صورت به خطر افتادن زیرساخت‌های زیرین، امنیت، یکپارچگی و حریم خصوصی حفظ شود. اعتماد صفر هیچ وضعیت خاصی برای شبکه ندارد و با آن مانند اینترنت عمومی رفتار می‌کند.

محرمانه بودن

یکی از الزامات اساسی سیستم‌های ارتباطی، چه برای کاربردهای شخصی و چه صنعتی، این است که اشخاص ثالث نتوانند داده‌های ارسال شده از طریق شبکه را شناسایی کنند. همه داده‌ها باید از نقطه‌ای که تولید می‌شود به هر جایی که منتقل می‌شود رمزگذاری شود. رمزگذاری سرتاسری باید به طور قوی، دقیق و استاندارد با الگوریتم‌های منحصر به فرد انجام شود. این اصل به گونه‌ای تنظیم شده است که حتی اگر یک شنودگر به داده‌ها دسترسی داشته باشد، رمزگذاری سرتاسری محرمانه بودن داده‌ها را تضمین می‌کند. سیستم‌ها باید استفاده از رمزگذاری را برای کاربران آسان کرده و به صورت پیش‌فرض آن را فعال کنند.

تمامیت و درستی

علاوه بر اطمینان از محرمانه بودن، ضروری است که مهاجم نتواند پیام‌ها را با موفقیت دستکاری یا جعل کند. چنین تلاش‌هایی باید توسط شبکه قابل‌شناسایی باشد. همچنین نباید توانایی پخش مجدد یک پیام ضبط شده و احراز هویت آن با موفقیت وجود داشته باشد. رویکردهای رمزنگاری قوی، مانند احراز هویت پیام مبتنی بر PUF می‌تواند این محافظت‌ها را ارائه دهد و باید برای اطمینان از یکپارچگی داده‌ها مورد استفاده قرار گیرد.

حریم خصوصی

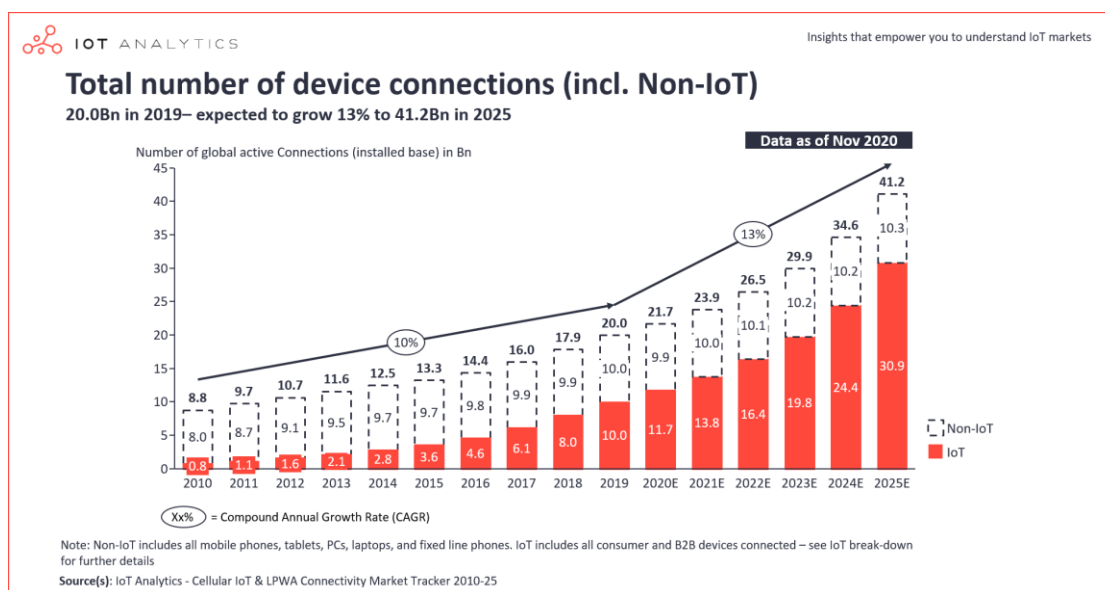
وقتی صحبت از حفظ حریم خصوصی می‌شود، این مهم است که به اشخاص ثالث این امکان داده نشود که هویت خود را بتوانند تعیین کنند، یا این توانایی را داشته باشند که بدانند پیام‌ها از یک دستگاه یا چند دستگاه ارسال می‌شوند. در حالی که استفاده از اصول رمزنگاری قوی برای رمزگذاری و یکپارچگی داده‌ها نسبتاً مناسب است، اما باید با استفاده از احراز هویت این امنیت را ارتقا داد. با اتخاذ این اقدامات احتیاطی، می‌توان تلاش هکرها برای حمله به یک دستگاه یا کاربر خاص را خنثی کرد.

مقیاس‌پذیری

اینترنت اشیا با قابلیت اتصال میلیاردها دستگاه، باید مقیاس‌پذیر باشد تا نه تنها موفقیت آینده خود را تضمین کند، بلکه امنیت آن را نیز تضمین کند. دستگاه‌های کم هزینه یا کم مصرف بهانه‌ای برای امنیت یا حریم خصوصی غیرموثر نیستند. صنعت اینترنت اشیا به سادگی باید به رشد نمایی بپردازد، در حالی که از کارکرد کم مصرف و کم هزینه نیز پشتیبانی می‌کند. اقدامات امنیتی پیش‌رو باید به کار گرفته شوند تا ارتقاء و پیشرفت‌ها حاصل شود و راه‌هایی برای رسیدگی به مسائل

امنیتی اجتناب‌ناپذیر ارائه شود. اگر صنعت، امنیت اینترنت اشیا را به درستی به کار نگیرد، امکان کنترل هکرها بر اطلاعات شخصی، تجاری یا ملی فوق‌العاده حساس می‌تواند پیامدهای مخربی داشته باشد [11].

استفاده از PUF در احراز هویت پروتکل‌های ارتباطی می‌تواند باعث بازگشت امنیت در مخابره و جلوگیری از استفاده غیرقانونی مدارات مجتمع شود. پیاده‌سازی سخت‌افزاری این معماری خود با چالش‌هایی از جمله انرژی و فضای پیاده‌سازی که بسیار مهم و تأثیرگذار هستند، روبرو است. از جمله اهداف این پایان‌نامه بررسی روش‌های مختلف حمله و پیاده‌سازی حملات مبتنی بر یادگیری ماشین و ارائه معماری نوین با دید سخت‌افزاری است که منجر به بهبود مقابله با این گونه حملات در بحث احراز هویت در مدارات مجتمع خواهد شد.

شکل (۳-۱) تخمین آینده تعداد دستگاه‌های متصل به اینترنت‌اشیا توسط مرجع [12]

۱-۵- خلاصه فصل‌ها

در فصل ۲ به بیان مفاهیم پیش‌نیاز در این حوزه می‌پردازیم. در ابتدا به توصیف، کاربرد و بررسی انواع PUF خواهیم پرداخت. سپس به بررسی انواع حملات در حوزه اینترنت‌اشیا و معرفی آن‌ها می‌پردازیم. در نهایت به بررسی انواع روش‌های یادگیری ماشین مورد استفاده می‌پردازیم.

در فصل ۳ مروری بر بررسی تحقیقات صورت گرفته قبلی خواهیم داشت، این‌رو ضمن معرفی معماری‌های مختلف کارهایی را بررسی می‌کنیم که امنیت این مدل‌ها را زیر سؤال برده‌اند.

در فصل ۴ راهکارهای پیشنهادی برای حمله به دو مدل از قوی‌ترین PUF-ها ارائه می‌دهیم، سپس با بررسی آن‌ها و بررسی عمیق‌تر مدل اصلی اقدام به ارائه یک مدل جدید با امنیت بیشتر می‌کنیم.

در فصل ۵ به بررسی نتایج به دست آمده از راهکارهای حمله به دو مدل قوی PUF می‌پردازیم، سپس مدل خود را کاملاً بررسی می‌کنیم و نتایج را گزارش می‌کنیم.

فصل ۲: مفاهیم پیش نیاز

۲-۱- مقدمه

در این فصل به بررسی مفاهیم پیش نیاز خواهیم پرداخت. در ابتدا توضیحات کلی در خصوص PUF و مدل های آن ارائه خواهیم نمود، سپس در ادامه انواع حملات در حوزه امنیت و احراز هویت را بررسی خواهیم نمود و انواع روش های حمله یادگیری ماشین موفق را شرح خواهیم داد.

۲-۲- توابع غیر همسان فیزیکی (PUF)

تاکنون تعاریف زیادی برای PUF ارائه شده است، در یکی از بهترین آن ها PUF را "معماری وابسته به ذات و غیر قابل نمونه برداری و خاص برای هر نمونه با استفاده از خواص ذاتی اشیا" تعریف می کند. بدین معنی که یک معماری یکسان که به ویژگی های فیزیکی و ذاتی مدار مجتمع وابسته است و با توجه به اینکه این ویژگی های حین ساخت به صورت تصادفی بوده، پس برای هر نمونه، منحصر به فرد است و با توجه به اینکه خارج از کنترل ما هستند، پس قابل نمونه برداری نیست. این مفهوم را می توان مانند خاصیت بیولوژیکی اثر انگشت برای انسان تشبیه نمود.

دلایل این موضوع به شرح زیر است:

- اثرانگشت یکی از ویژگی‌های ذاتی هر انسان است، بدین معنا که هر انسان با اثرانگشت خاص خود به دنیا می‌آید. ویژگی‌های ذاتی با سایر ویژگی‌های هویتی همچون اسم، کدملی، امضا تفاوت دارد؛ زیرا این موارد پس از تولد انسان تعیین می‌شوند و قابلیت تغییر دادن را دارند، اما اثرانگشت منحصر به هر انسان بوده و قابل تغییر نیست.

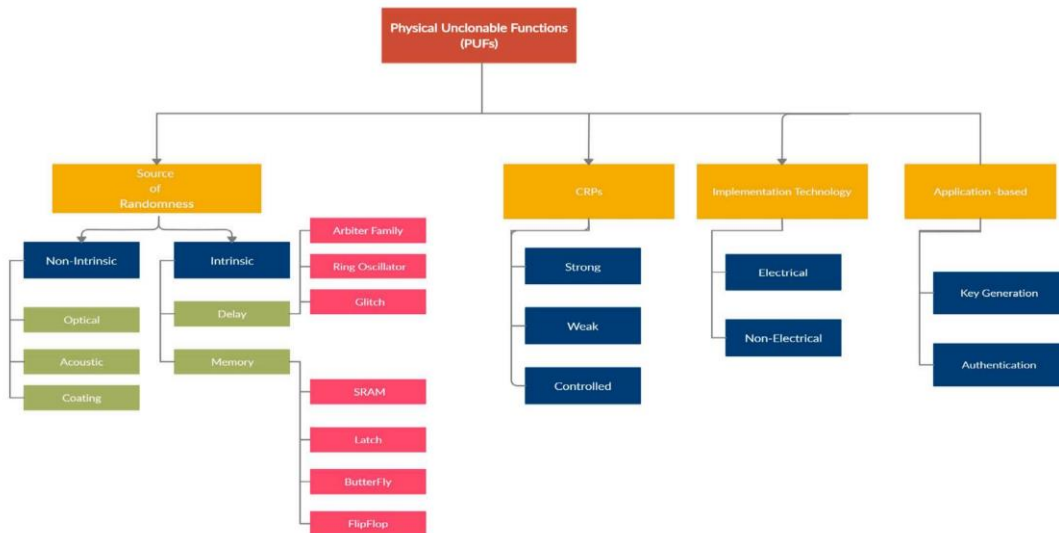
- اثرانگشت برای انسان‌ها یک ویژگی فردی است، نه ویژگی حیاتی؛ به عبارت دیگر هر انسان باید دو پا، دو دست، دو چشم و... را داشته باشد. ولی اثرانگشت در قبال پرسش "انسان بودن یا نبودن؟" مطرح نمی‌شود، بلکه در برابر سؤال "کدام یک از انسان‌ها؟" مطرح می‌شود و مشخص کننده نمونه منحصر به فرد از مجموعه است.

- اثرانگشت برای تمامی انسان‌ها با هر انسان دیگری متفاوت می‌باشد، به عبارتی دیگر هر انسان یک اثرانگشت خاص خود را دارد و هیچ دو فردی یک اثرانگشت مشابه را ندارند. PUF نیز برای هر مدار یک پاسخ داشته و برای هر کدام متفاوت است، پس از این لحاظ نیز مشابه اثرانگشت است.

مفهوم PUF در اوایل قرن بیست و یکم میلادی به این صورت مطرح شد، اما کارهایی در این حوزه قبل از این مفهوم انجام شده بود و فقط به این صورت ذکر نشده بودند، همچنین بعد از این نام‌گذاری نیز برخی از گروه‌ها کارهایی در این زمینه انجام داده‌اند، اما به دلیل عدم آشنایی با این حوزه در این زمینه ذکر نشده‌اند. کارهای متنوع و فراوانی در این حوزه در حال انجام است در ادامه به بررسی مهم‌ترین موارد در این حوزه می‌پردازیم [13].

۲-۱-۲- تقسیم بندی PUF ها

شکل (۱-۲) انواع دسته‌بندی PUF ها را مطرح کرده است. در این بخش برخی از تقسیم‌بندی‌های انواع PUF ها را بررسی می‌کنیم:

شکل (۱-۲) انواع دسته‌بندی برای PUF ها [14]

الکترونیک

با توجه به اینکه PUF ها از مواد مختلفی مانند پلاستیک، کاغذ قطعات الکترونیک و مدار مجتمع‌های سیلیکونی ساخته می‌شوند، یا به عبارت دیگر توجه به تکنولوژی پیاده‌سازی آن‌ها، می‌توان آن را به دودسته زیر تقسیم نمود:

غیر الکترونیک (Non-electronic PUF)

PUF هایی که بر پایه ذات ماده از خود این خاصیت تصادفی بودن را نشان می‌دهند؛ مثلاً خاصیت پخش مواد یا بازتابش تصادفی نور از کاغذ و

الکترونیک (Electronic PUF)

PUF-هایی که این تغییرات تصادفی بر پایه خاصیت الکترونیکی آن‌ها وجود دارد. برای مثال خازن، مقاومت و... که معمولاً این تغییرات با استفاده از ابزار الکترونیکی سنجیده می‌شود. البته بعضی موارد هستند که به‌صراحت نمی‌توان آن را الکترونیکی و یا غیر الکترونیکی نامید. PUF-های سیلیکونی^۱ را که اغلب PUF-های الکترونیکی را تشکیل می‌دهند را نیز می‌توان جزو این دسته برشمرد، مثلاً مدار مجتمع الکترونیک که خاصیت PUF دارد و در مدار مجتمع سیلیکونی کشت می‌شود.

ذاتی یا غیر ذاتی

PUF-ها از نظر خاصیت تصادفی بودن و منبع به ذاتی یا غیر ذاتی تقسیم می‌شوند، در صورتی که دو شرط زیر را داشته باشد به آن PUF ذاتی می‌گوییم:

۱- ارزیابی آن به‌صورت داخلی اندازه‌گیری شود.

۲- خاصیت تصادفی مخصوص به هر نمونه در فرآیند ساخت آن مشخص شود.

قوی یا ضعیف یا کنترل شده

به یک PUF زمانی قوی^۲ می‌گوییم که حتی اگر برای بازه زمانی PUF در اختیار مهاجم باشد باز چالش-پاسخ‌هایی هنوز وجود داشته باشد که مهاجم به آن دسترسی نداشته باشد. اگر تعداد CRP-های یک PUF خیلی زیاد باشد و پیاده‌سازی مدل PUF دقیق بر پایه CRP-ها ممکن نباشد، می‌توان آن PUF را قوی نامید.

دسته دیگری که به تازگی برای PUF-ها مطرح شده کنترل شده می‌باشد، این دسته به عبارتی

¹ Silicon

² Strong

زیرمجموعه PUF-های قوی نیز می‌باشد، زمانی که برای مخفی کردن چالش-پاسخ‌های یک PUF قوی از یک مدار کنترل‌کننده استفاده کنند می‌توان آن‌ها را در دسته PUF-های کنترل‌شده جای داد [13], [14].

۲-۲-۲- انواع PUF

در این بخش به بررسی انواع معماری‌های ارائه‌شده PUF می‌پردازیم.

Arbiter PUF

اولین نوع PUF ارائه‌شده مبتنی بر تأخیر مسیر^۱ Arbiter PUF می‌باشد. ایده طراحی این نوع PUF وضعیت رقابتی^۲ بین دو مسیر دیجیتال را در مدار مجتمع سیلیکونی مطرح می‌کند. کارکرد A-PUF بدین صورت است که مقدار قرار گرفته در ورودی از طریق دو مسیر مختلف با تأخیر متفاوت به Arbiter خواهند رسید که Arbiter بر اساس ویژگی‌های از قبل تنظیم‌شده یکی را انتخاب خواهد کرد.

با توجه به این مورد که تأخیر در مسیرهای دیجیتال متأثر از تغییرات فرآیند ساخت^۳ هستند، بنابراین تأخیرها را می‌توان تصادفی و منحصر به هر دستگاه دانست.

در حالت خاص در A-PUF ممکن است هر دو مسیر به‌صورت هم‌زمان به Arbiter برسند، به عبارت دیگر تأخیر برابر داشته باشند، بنابراین Arbiter وارد حالت ناپایدار^۴ شده و بعد از مدت کوتاهی جوابی تصادفی تولید می‌کند. به این پدیده غیرقابل اطمینان بودن^۵ گفته می‌شود.

¹ Delay Path

² Race Condition

³ Process Variation

⁴ Metastable

⁵ Unreliability

زمانی می‌توانیم جواب Arbiter را کاملاً تصادفی بدانیم که:

۱- تأخیر خطوط متقارن و متفاوت باشند، به عبارت دیگر هر تأخیر متفاوت به علت فرآیند

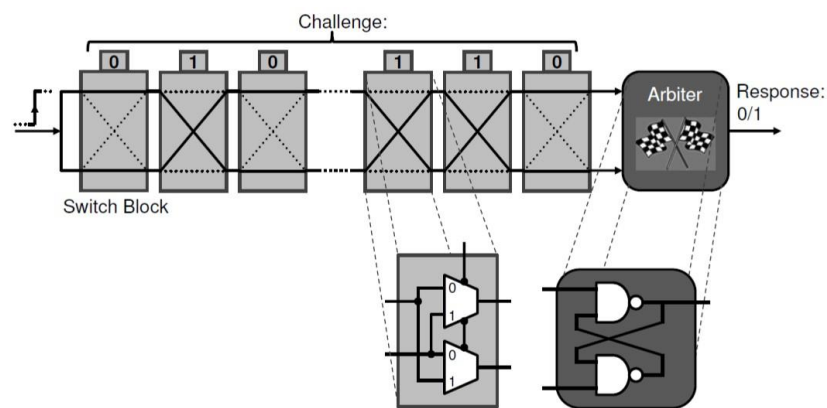
ساخت ایجاد شده باشد.

۲- مدار Arbiter کاملاً دقیق عمل کند و عادل باشد.

نمونه APUF پیاده‌سازی شده در شکل (۲-۲) مشاهده می‌شود که بر اساس یک سویچ رقابت

آغاز می‌شود و بر اساس مقدار چالش‌های قرار گرفته روی Select-MUXها ممکن است هر کدام از

مسیرها زودتر به Arbiter برسند.

شکل (۲-۲) شمای کلی APUF [13]

با استفاده از الگوریتم‌های یادگیری ماشین به‌ویژه الگوریتم‌های SVM^۱, LR^۲, ANN^۳ حملات

مختلفی بر روی PUFها صورت گرفته است. کارهای مختلفی نیز جهت بالابردن امنیت و مقابله با

حملات مدل‌سازی در APUF انجام شده است که می‌توان به غیرخطی کردن مسیر تأخیر با اضافه

کردن سیگنال‌های کنترلی در ورودی و خروجی PUF اشاره کرد، در ادامه به بررسی بیشتر این نوع

PUFها و حملات آنها خواهیم پرداخت.

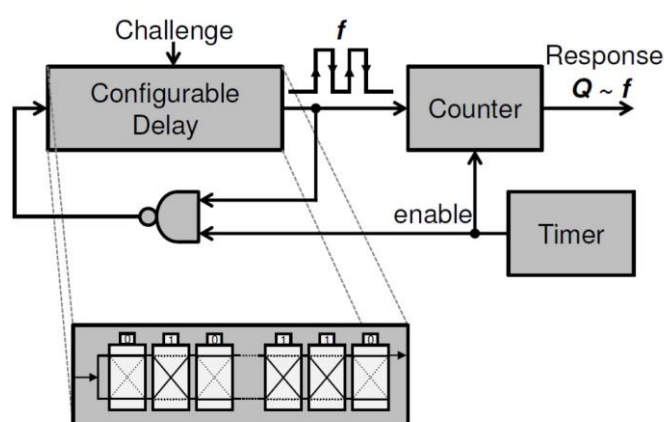
^۱ Support Vector Machine

^۲ Logistic Regression

^۳ Artificial Neural Network

Ring Oscillator PUF

نوع بعدی، PUF‌های بر پایه مسیر تأخیر، ROPUF نامیده می‌شود. به صورت عادی ROPUF در طرح اولیه شامل دو قسمت شمارنده فرکانس^۱ و مدار نوسان‌ساز^۲ می‌باشد که برای محاسبه خروجی از روشی مشابه APUF استفاده می‌کنند همچنین به دلیل اثرگذاری بیش از حد عوامل محیطی همچون دما و نویز و ولتاژ برای ثابت ماندن مقدار در هر دستگاه از دو شمارنده استفاده می‌شود که نسبت خروجی این دو شمارنده را برهم تقسیم کرده و بر این اساس خروجی متناسب را تولید می‌کند.

شکل (۳-۲) طرح اولیه ROPUF [13]

پروتکل ROPUF مطرح شده در برابر حملات مدل‌سازی مقاوم نبود، پس با ایجاد تغییر در ساختار اصلی طرح شکل (۳-۲) برای مقاوم‌سازی ROPUF ها ارائه شد، این طرح نیز همانند ROPUF اولیه عمل می‌کند، با این تفاوت که تعداد زیادی نوسانگر با گیت‌های معکوس کننده پیاده‌سازی شده است که بر اساس چالش^۳ یکی از آن‌ها انتخاب می‌شود و به شمارنده اعمال می‌شود. برای پیاده‌سازی این مدل می‌توان حالت‌های مختلف را در نظر گرفت. برای تولید پاسخ^۴ نیز می‌توان تمامی حالات n را در نظر گرفت که این عمل باعث بیشتر شدن تعداد جفت پاسخ‌ها خواهد شد اما

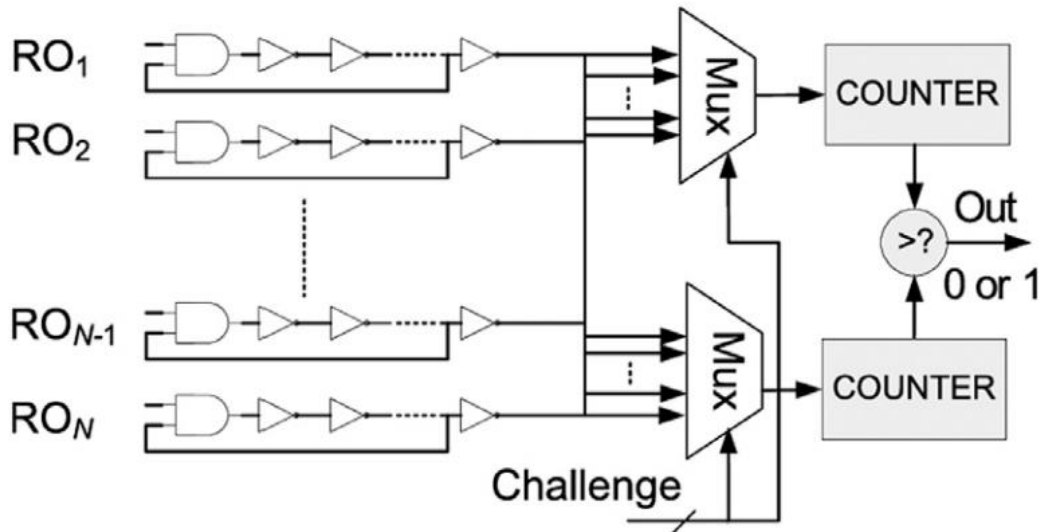
^۱ Frequency Counter

^۲ Ring Oscillator

^۳ Challenge

^۴ Response

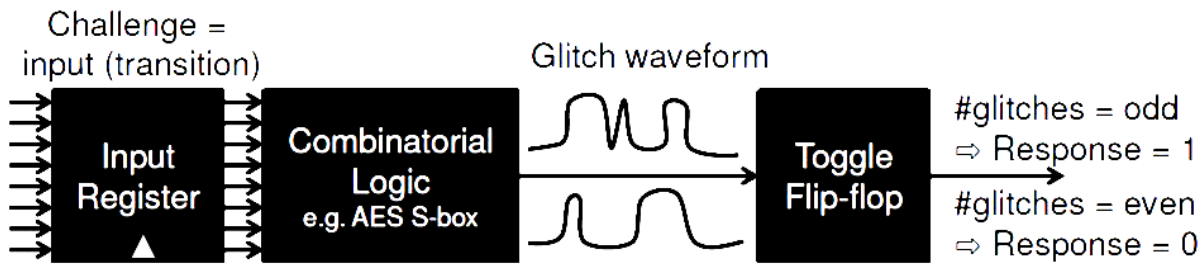
وابستگی بین پاسخ‌ها را افزایش می‌دهد که بهتر است برای کمتر شدن هم‌پوشانی به دو قسمت تقسیم کرده و مستقل از هم در نظر بگیریم [15].

شکل (۲-۴) شمای کلی طرح دوم ارائه شده ROPUF [16]

Glitch PUF

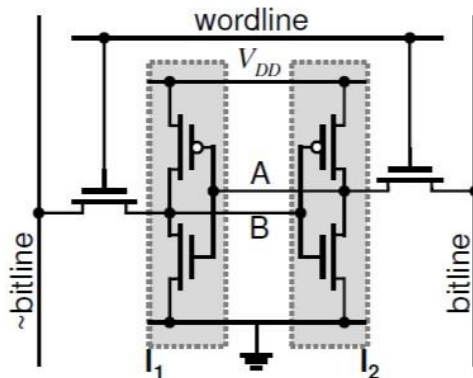
نوع دیگری از PUF مبتنی بر تأخیر مسیر را Glitch PUF می‌نامند. رفتار این نوع PUF برپایه پدیده GLITCH در مدارات ترکیبی دیجیتال می‌باشد. در مدارات ترکیبی دیجیتال هنگام اعمال ورودی‌ها با توجه به تأخیرهای مسیرها مدار ابتدا وارد حالت ناپایدار می‌شود و پس از مدتی مقدار واقعی خود را می‌گیرد. این اتفاق را در مدارات GLITCH می‌نامند. با توجه به اینکه تأخیر مسیرها بر اساس تغییرات فرآیند ساخت متفاوت، تصادفی و منحصر به هر دستگاه است، پس می‌توان از آن جهت کاربرد به عنوان پاسخ PUF استفاده کرد. در شکل (۲-۵) شمای کلی PARITY GLITCH PUF نمونه‌ای از GLITCH PUF آورده شده است که بر اساس تعداد glitchهای اتفاق افتاده پاسخ موردنظر را تولید می‌کند [13].

شکل (۵-۲) شمای کلی PARITY GLITCH PUF [13]

SRAM PUF

نوع دیگری از PUF ها را SRAM-PUF می‌نامند که بر پایه بلوک‌های حافظه^۱ عمل می‌کند، در شکل (۶-۲) یک بلوک حافظه SRAM بر پایه مدار bistable با تکنولوژی CMOS را نشان داده شده است. همان‌طور که پیداست مدار از شش ترانزیستور تشکیل شده است، با بهره از بازخورد مثبت در مدار، مقدار حافظه تقویت می‌شود (شکل (۷-۲) نمونه‌ای از این تقویت را نمایش می‌دهد). SRAM حافظه‌ای از نوع Volatile می‌باشد، پس با قطع برق مقدار آن پاک خواهد شد. مقدار آن به‌صورت تصادفی و بر اساس اثر گیت‌های معکوس کننده به وجود می‌آید (شکل (۸-۲) [17]).

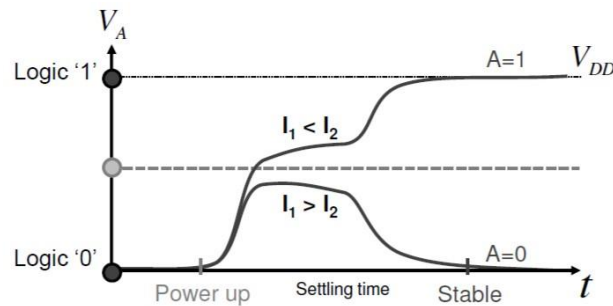

شکل (۶-۲) یک بلوک سلول حافظه SRAM [13]

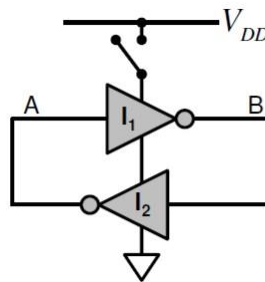
مدار SRAM سه حالت مختلف دارد که دو حالت پایدار و یکی ناپایدار دارد ولی مدار هرگز در

¹ Memory

حالت ناپایدار نخواهد ماند، در صورتی که مدار به هر دلیلی مثل وجود نویز در مدار یا روشن شدن مدار به حالت ناپایدار درآید، بنا به سرعت مدار به صورت تصادفی به یکی از حالت‌های پایدار می‌رود. اصول کار SRAM PUF مبتنی بر رفتار حالت گذرا در بلوک SRAM در زمان روشن شدن مدار می‌باشد. زمانی که مدار روشن می‌شود یا به عبارتی V_{DD} مدار متصل می‌شود، طبق اینکه کدام یک از دو گیت معکوس کننده پر قدرت تر هستند مدار به یکی از دو حالت می‌رود. هرچقدر که این دو گیت معکوس کننده مشابه یکدیگر ساخته شوند، تأثیر تغییرات فرآیند ساخت بر این انتخاب بیشتر می‌شود.

شکل (۷-۲) نمودار اثر قدرت گیت‌ها در مقدار اولیه سلول SRAM [13]

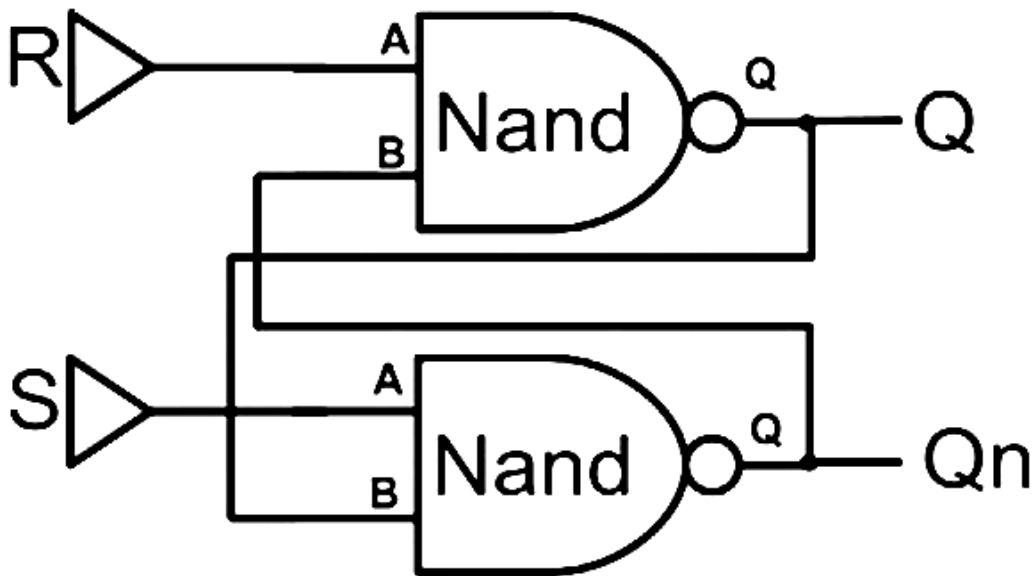

شکل (۸-۲) بلوک دیاگرام سلول SRAM [13]

این تغییرات برای هر سلول به شکل تصادفی می‌باشد و با توجه به تعداد زیاد سلول‌های SRAM می‌توان این نوع PUF را از نوع PUF-های قوی دانست. علاوه بر SRAM مدل‌های گوناگونی از PUF‌های مبتنی بر bistable وجود دارند که در ادامه به بررسی برخی از آنها می‌پردازیم:

LATCH PUFs

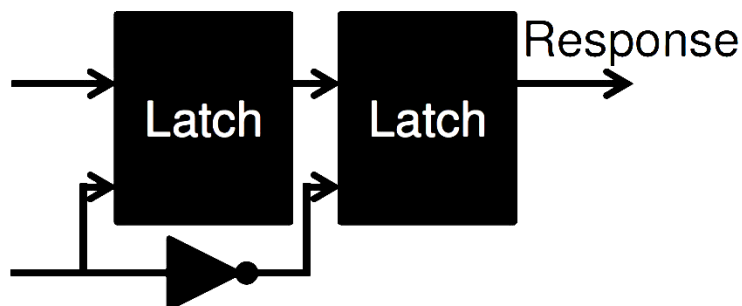
تقریباً فرآیندی مشابه SRAM دارد با این تفاوت که محدود به زمان روشن شدن مدار (اتصال ولتاژ) نمی‌باشد و در هر زمانی می‌توان از آن استفاده نمود که کاربردهای خاص خود را دارد [18].

شکل (۹-۲) شمای کلی LATCH PUF [19]

FLIP-FLOP PUFs

در شکل (۱۰-۲) نوعی ساختار PUF بر پایه bistable مبتنی بر اتصال دو لچ^۱ ارائه گردیده است. عملکرد آن بر اساس سیگنال اعمال شده به آن تعیین می‌شود [20].

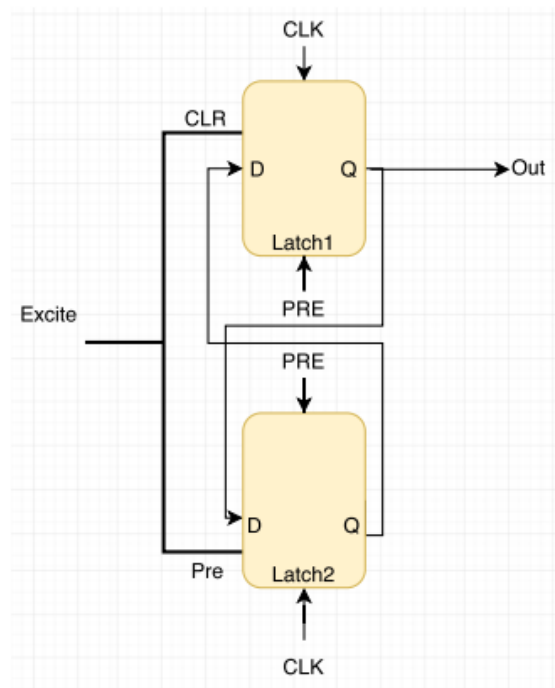

شکل (۱۰-۲) شمای کلی FLIP-FLOP PUF [13]

¹ Latch

BUTTERFLY PUFs

با توجه به اینکه اکثر FPGA-ها بعد از روشن شدن مدار مجتمع بلافاصله تمامی خانه‌های SRAM را پاک می‌شوند، پس پیاده‌سازی SRAM PUF در FPGA-ها تقریباً غیرممکن است؛ بنابراین ساختاری استفاده از لچ‌ها پیاده‌سازی شده است که می‌تواند تمامی قابلیت‌های SRAM را داشته باشد و همچنین مختص زمان روشن شدن نباشد [13].

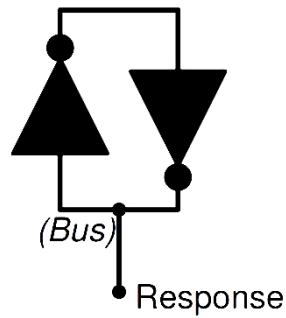

شکل (۲-۱) شمای کلی butterfly PUF [4]

BUSKEEPER PUFs

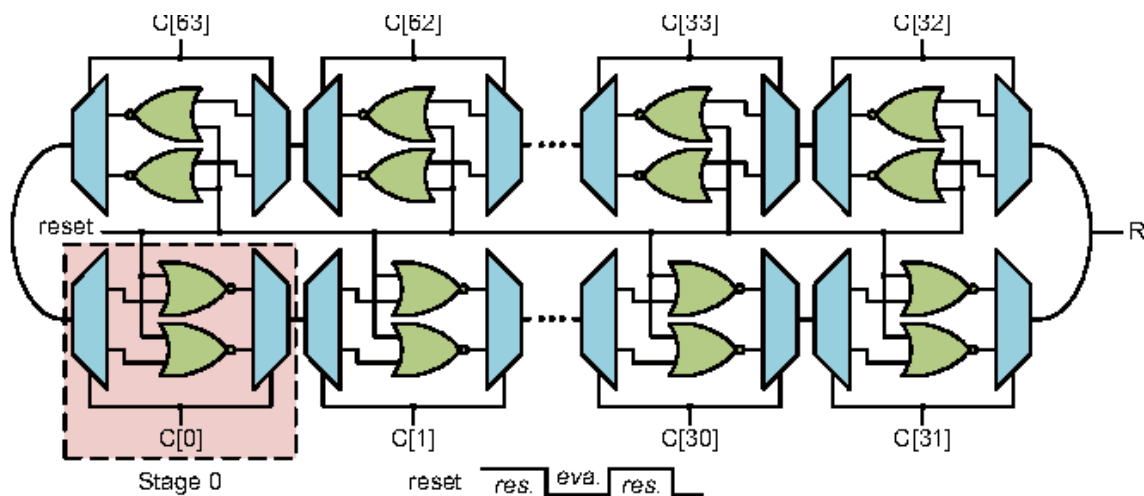
این نوع PUF-ها مبتنی بر bistable می‌باشند که با استفاده از مقدار bus مدار کنترل می‌شود. مزیت‌های استفاده از این نوع PUF را می‌توان به سادگی مدار و فضای اشغالی کمتر^۱ آن دانست [13].

¹ Area Efficient

شکل (۱۲-۲) شمای کلی BUSKEEPER PUF [13]

این نوع PUF مبتنی بر SRAM PUF & RING OSCILLATOR PUF ها هستند. بدین ترتیب که شمای کلی همان شمای RING OSCILLATOR ها می‌باشد با این تفاوت که گیت‌های معکوس کننده بجای استفاده برای تولید حلقه نوسان، برای کاربرد bistable تعبیه شده‌اند [21].

شکل (۱۲-۲) شمای کلی BISTABLE RING PUF [22]

۲-۳- انواع حملات به شبکه‌های اینترنت‌اشیا در حوزه احراز هویت

به هرگونه حمله که هدف آن سرقت اطلاعات، تخریب و ... از شبکه محلی، اینترنت یا کامپیوتر

شخصی که از طریق مختلف صورت می‌گیرد حملات سایبری^۱ گویند. حملات Man-in-the-Middle، Eavesdropping، Password حملات برای جعل احراز هویت هستند که در ادامه به آن‌ها می‌پردازیم.

۲-۳-۱ - حمله MitM

حمله Man-in-the-Middle یا MitM بدین صورت است که حمله کننده خود را در ارتباط مابین فرستنده و گیرنده وارد می‌کند. از انواع معمول این حملات می‌توان به این موارد زیر اشاره نمود:

Session hijacking

در این نوع حملات، حمله کننده فاصله‌ای بین فرستنده و گیرنده ایجاد می‌کند و با ربودن آدرس IP فرستنده ارتباط را با گیرنده برقرار می‌نماید. سپس حمله کننده اطلاعات را از گیرنده گرفته و با ایجاد تغییرات لازم آن‌ها را به سرور مرکزی ارسال می‌کند. همچنین می‌تواند با ارسال دستوراتی باعث ایجاد تداخل در فرستنده گردد.

IP Spoofing

در این نوع حملات، حمله کننده با استفاده از آدرس IP فرستنده‌ای که توسط سرور مورد تأیید بوده و احراز هویت گردیده است، داده‌هایی را به سرور ارسال می‌کند که می‌تواند آثار مخربی را با اجرای آن دستورات به سرور وارد نماید.

Replay

در این نوع حملات پس از ذخیره پیام‌های گذشته بین فرستنده و گیرنده بود و تکرار آن‌ها در زمان موردنظر حمله کننده منجر به جعل هویت یکی از گره‌ها می‌گردد. این نوع حملات می‌تواند اثرات

¹ Cyber Attack

مخرب زیادی به دنبال داشته باشد و به راحتی رخ می‌دهد.

۲-۳-۲ Password attack

در بسیاری از شبکه‌ها، یکی از اساسی‌ترین مکانیزه‌های احراز هویت، استفاده از رمز عبور است. در صورت یافتن رمز عبور فرد یا دستگاه می‌تواند عملیات مخرب خود برای گره مربوطه را سرور انجام دهد. روش‌های زیادی جهت ایمن کردن رمز عبور در دو طرف ارائه گردیده‌اند اما همچنان در مخابره اطلاعات ضعف شدیدی وجود داشته و احتمال شنود و برداشت وجود دارد [23].

۳-۳-۲ Eavesdropping

در این نوع حمله، حمله‌کننده به وسیله شنود ارتباط و جمع‌آوری اطاعات مخابره شده، می‌تواند اطلاعاتی مثل شماره کارت، رمز عبور و اطلاعات محرمانه فرستنده را دریافت می‌کند و از آن‌ها سوءاستفاده می‌نماید. دو نوع حمله شنود وجود دارد که شامل فعال^۱ و غیرفعال^۲ می‌باشد بدین مفهوم که:

حمله غیرفعال: حمله‌کننده با شنود ارتباط، اطلاعات را دریافت می‌نماید.

حمله فعال: حمله‌کننده اطلاعات را به صورت آنلاین توسط معرفی خود به عنوان گره دوست که به وسیله ارسال درخواست به سرور صورت می‌گیرد جمع‌آوری می‌کند. این کار به پروب کردن و یا حمله تهاجمی^۳ نیز معروف است [24].

¹ Active

² Passive

³ Tamper Attack

۲-۴- الگوریتم‌های یادگیری ماشین

در این بخش الگوریتم‌های یادگیری ماشین که در ادامه از آن‌ها استفاده کرده‌ایم را به‌طور خلاصه معرفی می‌کنیم.

۲-۴-۱- رگرسیون لجستیک^۱

یکی از روش‌های دسته‌بندی^۲ در مبحث آموزش نظارت‌شده^۳ رگرسیون لجستیک است. در این روش رگرسیونی، از مفهوم و شیوه محاسبه نسبت بخت^۴ استفاده می‌شود. این الگوریتم مربوط به کلاس‌بندی است و برای برآورد مقادیر گسسته (مقادیر باینری مانند ۰/۱، آری/خیر، درست/نادرست) بر اساس مجموعه‌ای از متغیرهای وابسته استفاده می‌شود. به بیان ساده‌تر این الگوریتم احتمال رخداد یک رویداد را برحسب گنجاندن داده‌ها در یک تابع لجستیکی پیش‌بینی می‌کند. از این‌رو به نام رگرسیون logit نیز شناخته می‌شود. از آنجا که این الگوریتم، احتمال را پیش‌بینی می‌کند، مقادیر خروجی آن بین ۰ تا ۱ هستند.

۲-۴-۲- ماشین بردار پشتیبان^۵

یک الگوریتم نظارت‌شده یادگیری ماشین است که هم برای مسائل طبقه‌بندی و هم مسائل رگرسیون قابل استفاده است؛ با این حال از آن بیشتر در مسائل طبقه‌بندی استفاده می‌شود. در

¹ Logistic Regression

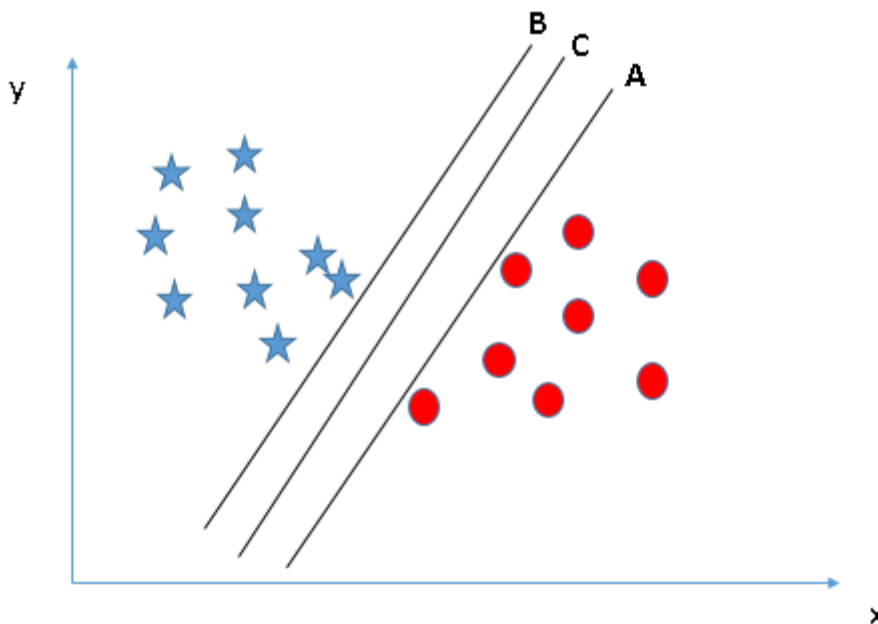
² Classification

³ Supervised Learning

⁴ Odds Ratio

⁵ Support Vector Machine

الگوریتم SVM، هر نمونه داده را به عنوان یک نقطه در فضای n بعدی روی نمودار پراکندگی داده‌ها ترسیم کرده (n تعداد ویژگی‌هایی است که یک نمونه داده دارد) و مقدار هر ویژگی مربوط به داده‌ها، یکی از مؤلفه‌های مختصات نقطه روی نمودار را مشخص می‌کند. سپس، با ترسیم یک خط راست، داده‌های مختلف و متمایز از یکدیگر را دسته‌بندی می‌کند، نمونه این دسته‌بندی در شکل (۲-۱۴) آورده شده است.

شکل (۲-۱۴) نمونه دسته‌بندی ماشین بردار پشتیبان

۲-۴-۳- شبکه‌های عصبی عمیق^۱

یادگیری عمیق^۲ بخشی از یادگیری ماشین^۳ است که خود شاخه‌ای از هوش مصنوعی می‌باشد و راه‌حلی برای مسائل دسته‌بندی و حل مسائل غیرخطی ارائه می‌کند.

^۱ Deep Neural Network (DNN)

^۲ Deep Learning

^۳ Machine Learning

شبکه‌های عصبی کانولوشن^۱ نوع خاصی از شبکه‌های عصبی می‌باشد که بر مبنای یادگیری عمیق بوده و در سال‌های اخیر پیشرفت چشمگیری در زمینه یادگیری ماشین داشته است. در این شبکه‌ها به جای ضرب ماتریسی ساده از عملیات کانولوشن استفاده می‌شود که آن را برای بسیاری از کاربردهای عملی ایدئال می‌کند. استفاده از عملگر کانولوشن به شدت حجم محاسبات را کاهش می‌دهد و به ما اجازه می‌دهد، شبکه‌هایی با تعداد لایه‌های بالا داشته باشیم و درعین حال در یک‌زمان منطقی بتوانیم شبکه را آموزش دهیم و از آن خروجی بگیریم. بیشترین کاربرد این شبکه‌ها در سال‌های اخیر مربوط به پردازش تصویر، بینایی ماشین^۲ و دسته‌بندی بوده است، به گونه‌ای که این حوزه‌ها با ورود شبکه‌های کانولوشن دگرگون شده است.

¹ Convolutional Neural Network (CNN)

² Computer Vision

فصل ۳: مروری بر پیشینه تحقیق

۳-۱- مقدمه

هدف در این فصل، ارائه مختصری از کارهای پیشین انجام شده در این زمینه و بررسی دست آوردهای هریک می باشد. همچنین دلایل و ضرورت انجام این تحقیق با مقایسه کارهای صورت گرفته، در بخش نتیجه گیری آورده شده است. در این بخش ابتدا به بررسی مراجع و منابع مرتبط با PUF می پردازیم. انواع پیاده سازی PUF، دسته بندی و بررسی کاربرد و میزان امنیت هر کدام به صورت کامل در کتاب [25] مورد تحلیل و بررسی قرار گرفته است. از این مرجع به عنوان مرجع پایه PUF استفاده خواهیم کرد.

امروزه مقوله امنیت در سیستم های الکترونیکی و رایانشی یکی از مهم ترین و حیاتی ترین موضوعات مورد تحقیق است. تاکنون برای بالا بردن سطح امنیت مدارات و سیستم های الکترونیکی روش های مختلفی ارائه شده است. یکی از این روش ها که در حوزه امنیت سخت افزار بسیار پر کاربرد است و عمده تاً برای احراز هویت در وسایل الکترونیکی استفاده می شود، مفهوم PUF است. این مفهوم برای اولین بار در [16] مطرح شد اما دیری نگذشت که امنیت این ساختار توسط [26] مورد حمله قرار گرفت، از این پس انواع مختلفی از PUF ها برای جلوگیری از حملات ارائه شد، همچنین انواع مختلفی از مقالات به بررسی مقاومت انواع مدل های PUF پرداخته اند.

مقاله [4] برای اولین بار مفهوم PUF را در مدارات مجتمع سیلیکونی مطرح نمود. در این معماری دیگر کلید رمزنگاری در حافظه دیجیتال ذخیره نمی‌شد، پس می‌توان این معماری را در برابر حملات مستقیم و غیرمستقیم، در زمان خاموشی سیستم مقاوم دانست. بنا به کاربرد، پیاده‌سازی ASIC و یا FPGA و همچنین بهبود معماری‌ها از لحاظ مساحت، توان مصرفی و رفع مشکلات موجود در معماری‌های گذشته، همواره ارائه معماری نوین PUF مدنظر محققان در این حوزه بوده است. از انواع مهم‌ترین و پرکاربردترین PUF ها می‌توان به جمله اسیلاتورهای زنجیره‌ای اشاره نمود. این معماری با توجه به نتایج مناسب، کاربردهای فراوانی هم در طراحی‌های ASIC و هم FPGA دارد [13]. از سایر ساختارها هم می‌توان به SRAM-PUF اشاره نمود که بر اساس رفتار تصادفی سلول‌های حافظه سیستم در زمان روشن شدن مدار عمل می‌نماید [27]. با توجه به اینکه در اکثر FPGA ها خانه‌های حافظه بعد از روشن شدن مدار فوراً مقدار صفر به خود می‌گیرند، بنابراین استفاده از SRAM-PUF در این نوع FPGA ها با محدودیت‌هایی مواجه است، به همین دلیل، ساختاری بر همین پایه با کمی تغییرات ارائه شده است که مشکلات مدل قبلی را ندارد و محدود به زمان روشن شدن نیست، همچنین در هر زمان می‌توان از آن استفاده نمود. این ساختار با عنوان Butterfly-PUF پیشنهاد گردیده است [28].

با توجه به این ساختارها می‌توان PUF ها را برحسب ویژگی‌های مشخصی، دسته‌بندی نمود. از مهم‌ترین این دسته‌بندی‌ها می‌توان به تعداد جفت چالش-پاسخ‌ها اشاره نمود. اگر فقط یک جفت چالش و پاسخ داشته باشیم در این صورت به این معماری PUF ضعیف گفته می‌شود ولی اگر تعداد جفت چالش و پاسخ‌ها به حدی زیاد باشد که با در دسترس بودن چند مورد از آن‌ها، امکان مدل‌سازی ریاضی به حمله‌کننده را ندهد، PUF قوی گفته می‌شود. برحسب همین دسته‌بندی می‌توان کاربرد معماری‌های PUF را به دودسته کلی تقسیم نمود. دسته‌ای که فقط یک جفت چالش و پاسخ دارد و جهت تولید کلید امن در تراشه‌ها کاربرد داشته و دسته دوم که تعداد چالش و پاسخ زیادی دارد و

جهت احراز هویت استفاده می گردد [29], [28], [2].

در مقاله [30] از نمونه کارهای پیاده سازی PUF و بررسی نتایج آن می باشد. در این کار طرح تولید رمز بر روی ASIC با تکنولوژی ۱۳۰ نانومتر صورت گرفته است. با توجه به این نتایج و خطای کمتر از ۰/۵۸ در میلیون، می توان به عملکرد خوب PUF و طراحی صورت گرفته پی برد. در این طراحی از انواع روش ها جهت تولید مدار PUF استفاده گردیده است. با بررسی پارامترهای PUF از جمله یکتایی و تصادفی بودن، این پیاده سازی ها نیز به نتایج قابل قبول رسید.

به عنوان یکی از پرکاربردترین این پیاده سازی ها می توان به Arbiter PUF اشاره کرد که با استفاده از چندین مالتی پلکسر پشت سرهم و یک لچ به عنوان Arbiter در انتها ساخته می شود. پس از قرارگیری داده ورودی با توجه به تأخیر مسیرهای مختلف خروجی لچ صفر یا یک خواهد شد [25]، بهبود یکتایی پاسخ و قابلیت اطمینان PUF همواره موضوعی مورد توجه جهت پژوهش بوده که یکی از پژوهش ها در این زمینه مربوط به افزایش کارایی Arbiter PUF می باشد که از گونه PUF های مبتنی بر مسیر تأخیر است و با استفاده از فیلپ فلاپ بهبود یافته D صورت گرفته است [31]. همچنین مدلی دیگر از PUF بانام RF-PUF، که نگرشی نو در امر احراز هویت است معرفی شده است، در مقاله های [32] و [33] که جایزه مقاله برتر در کنفرانس معتبر HOST را در سال ۲۰۱۸ نیز دریافت کرده اند، البته مقاله [34] نیز به منظور بهبود کارایی این مدل ها ارائه شد.

در این پایان نامه گوشه های تغییرات پروسه ساخت توسط نرم افزار Hspice بررسی و به وسیله مدل آماری مونته کارلو تأخیر مسیرهای تمامی PUF ها محاسبه شده و شبیه سازی شده است که در فصل پنجم این پروسه به طور کامل شرح داده شده است.

با وجود به آنکه PUF توانسته است به میزان بسیار بالایی از نفوذ در سیستم های الکترونیکی جلوگیری کند، اما همچنان روش هایی برای عبور از دیوارهای امنیتی و حمله به سیستم وجود دارد، لذا با بررسی نقاط ضعف طراحی های مختلف و همچنین انجام حمله روی این طراحی ها می توان

پیشنهادهای برای افزایش سطح امنیت و بهبود طراحی‌های جدید ارائه داد که در این پایان‌نامه قصد داریم با استفاده از روش‌های یادگیری ماشین مناسب جهت مدل‌سازی و حمله به PUF ها و بررسی آسیب‌پذیری آن‌ها، یک مدل مقاوم را ارائه دهیم.

۳-۲- PUF و حملات مدل‌سازی

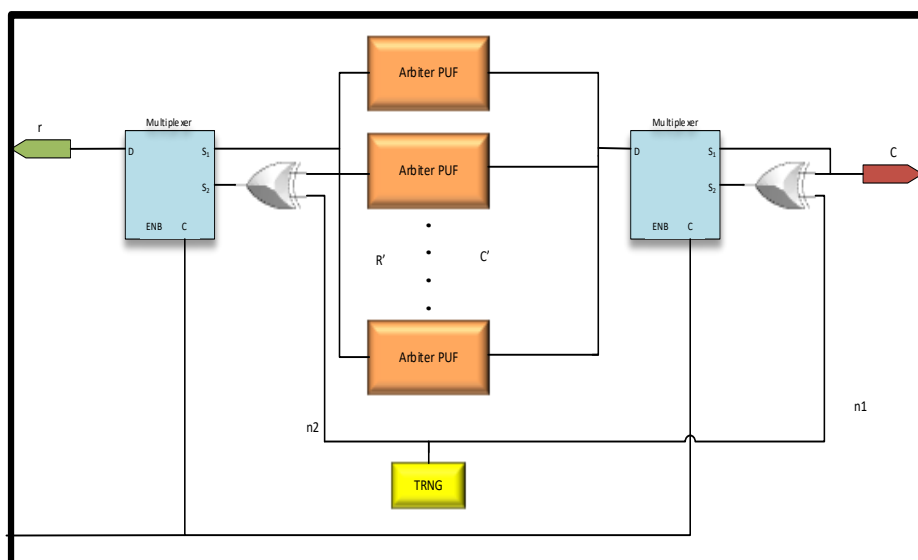
در یک رساله دکتری [35]، ۲۱ نوع از PUF ها از نظر امنیتی مورد بررسی قرار گرفتند که از این تعداد فقط شش مدل از A-PUF مقاومت خوبی در برابر حملات یادگیری ماشین داشتند که از این بین، چهار مدل از پرقدرت‌ترین آن‌ها در ادامه معرفی و مورد بررسی بیشتر قرار خواهند گرفت.

مدل Slender PUF یکی از گونه‌های PUF است که در مقاله [36] معرفی شد، این مدل از بیت‌های تصادفی^۱ استفاده می‌کند، به بیان دیگر اگر در یک Arbiter PUF اصلی به تعداد m بیت پاسخ وجود داشته باشد، خروجی را می‌توان به صورت $[r_1, r_2, \dots, r_m]$ نشان داد. این خروجی در Slender PUF به صورت $[t_1, \dots, t_k, r_1, r_2, \dots, r_m, t_{k+1}, \dots, t_m]$ تغییر می‌کند که مقادیر t_1 تا t_m به صورت تصادفی تعیین می‌شوند که توسط یک RNG تولید می‌شوند، حال وقتی یک دشمن یک خروجی را دریافت می‌کند، نمی‌تواند بفهمد که کدام یک از بیت‌ها مربوط به پاسخ اصلی هستند. البته در مقاله [37] با استفاده از یک استراتژی تکاملی، موفق به شکستن امنیت این نوع PUF شده است، بنابراین این اقدامات برای جلوگیری از حملات مدلینگ یا حملات مبتنی بر ML کافی نبوده است.

یکی دیگر از پروتکل‌های مطرح شده برای مقابله با حملات مدل‌سازی، PolyPUF [38] نامیده می‌شود. ساختار این مدل در شکل (۳-۱) آورده شده است. این پروتکل برای مقابله با حملات ابتدا توسط یک RNG، عددی به صورت تصادفی تولید و با C ورودی این عدد را XOR می‌کند. مقدار C

¹ Random

جدید تولیدشده به n مدل مختلف از A-PUF اعمال می‌شود، (که n در اینجا تعداد بیت پاسخ است) پس از محاسبه پاسخ، دوباره تمام پاسخ‌ها با مقدار تصادفی جدید تولیدشده XOR می‌شوند. تعداد بیت‌های پیشنهادی برای عدد تصادفی ورودی ۲ بیت و برای خروجی ۳ بیت می‌باشد و طول داده Challenge پیشنهادی ۳۲ و ۶۴ بیت می‌باشد، ولی نویسندگان این مقاله درباره اینکه ۳ مضرپی از ۳۲ یا ۶۴ نیست و چگونه باید با خروجی XOR شود اظهارنظری نکردند، لذا در تمامی مقالاتی که پیاده‌سازی این مدل را انجام داده‌اند، مقدار بیت تصادفی خروجی و ورودی برابر هم و برابر با مقدار ۲ بیت در نظر گرفته می‌شود.

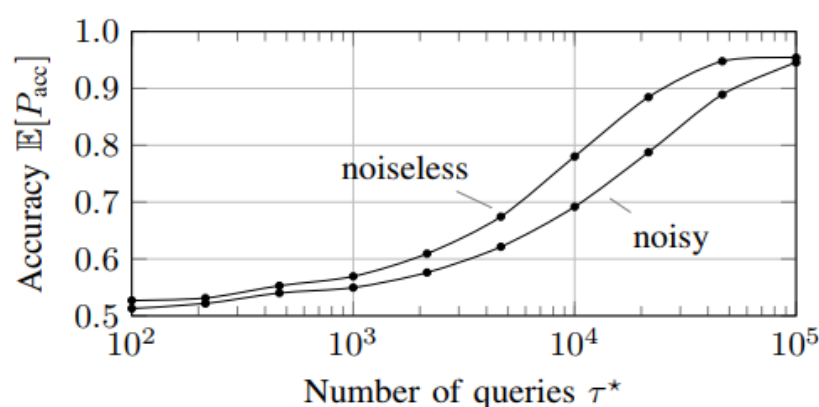

شکل (۱-۳) شمای Poly-PUF

به هر حال مقاله [39] توانست با استفاده از یک روش جدید به طور موفقیت‌آمیز به این مدل PUF حمله کند. این روش با استفاده از دسته‌بندی CRP ها قبل از حمله عمل می‌کند، به این صورت که اگر فاصله همینگ ۱ بین ورودی‌های متوالی برابر ۱ باشد، با توجه به اینکه به دلیل وجود RNG در مدار به ازای هر ورودی این مدار می‌تواند چندین خروجی صحیح داشته باشد، پس درجایی که فاصله همینگ خروجی‌های متناظر کمترین شود، نشانه این است که مقدار عدد تصادفی XOR شده با

¹ Hamming Distance

ورودی و خروجی، در هر دو CRP ثابت مانده است. بدین صورت یک مجموعه از داده‌ها^۱ تشکیل می‌شود، یعنی هنگام جمع‌آوری داده‌ها باید فاصله همینگ بین ورودی‌ها و خروجی انتخاب‌شده برابر با یک باشد. در ادامه توسط یک شبکه با یک نورون موفق به حمله با دقت بالای ۹۰ درصد به این مدل شده است. نمودار این حمله موفقیت‌آمیز در شکل (۲-۳) آورده شده است.

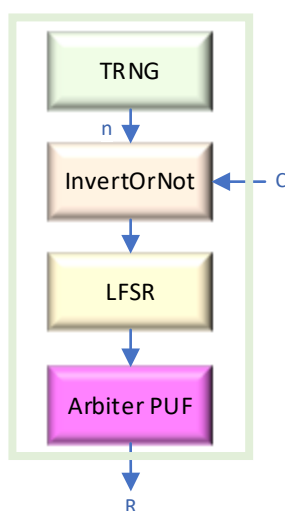
شکل (۲-۳) نمودار حمله به Poly-PUF [39]

یکی از بهترین مدل‌های ارائه‌شده برای مقابله با حملات RPUF نام دارد که در [40] ارائه‌شده است. این پروتکل می‌تواند در دو حالت کاری عمل کند، برای جلوگیری از حملات یادگیری ماشین ورودی دریافت شده را به صورت تصادفی عکس^۲ می‌کند. در حالت کاری اول همه‌ی ورودی‌های دریافتی را عکس می‌کند و یا نمی‌کند که این عمل توسط یک RNG به صورت تصادفی انتخاب می‌شود. در حالت کاری بعدی برای قوی‌تر شدن مقاومت در برابر حملات RNG بجای تولید یک بیت عدد تصادفی، دو بیت تصادفی تولید می‌کند که این دو بیت می‌تواند چهار عملکرد مختلف داشته باشد: حالت اول: ورودی دریافت شده را بدون تغییر به خروجی انتقال می‌دهد، حالت دوم: تمام بیت‌های ورودی دریافت شده را عکس می‌کند و در دو حالت بعدی نیمه بالایی یا نیمه پایینی ورودی

¹ Dataset

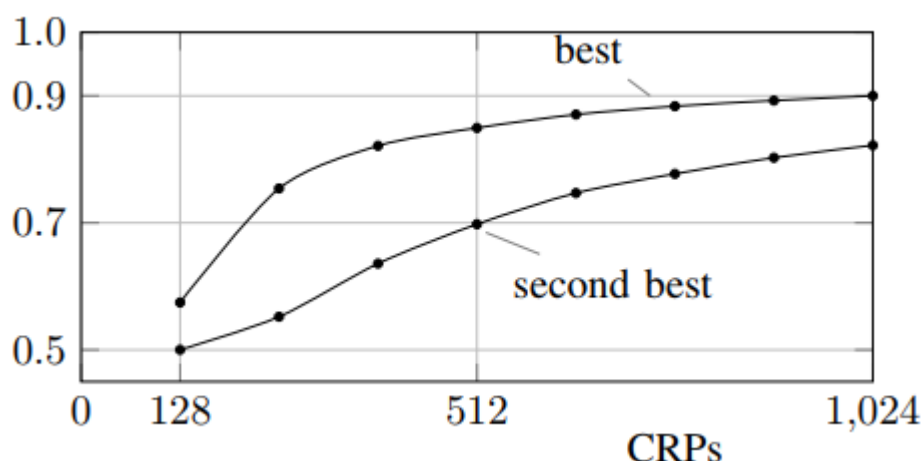
² Invert

دریافت شده را عکس می‌کند. در نهایت این ورودی تغییر یافته را به یک LFSR^۱ می‌دهد تا از این ورودی به تعداد بیت‌های پاسخ مورد نظر زیرمجموعه تولید کند و با هر بار اعمال آن به یک A-PUF با یک بیت پاسخ می‌توان تعداد پاسخ بابیت‌های مورد نظر را تولید کند. شمایی از این مدار در شکل (۳-۳) آورده شده است. نویسندگان ادعا کردند مدل ارائه شده نمی‌تواند با دقت بیشتر از حدود ۷۵٪ مورد حمله قرار بگیرد. البته در مقاله [39] توسط یک استراتژی یادگیری جایگزین پس از آموزش مدل‌های مختلف، با استفاده از یک جستجوی طاق‌فرسا توانست به دقت ۹۰ درصد برسد، نمودار این حمله در شکل (۳-۴) گزارش شده است. البته روش ارائه شده روش زمان‌بری می‌باشد، اما به هر حال امنیت این مدل را به صورت موفقیت‌آمیزی از بین برده است.

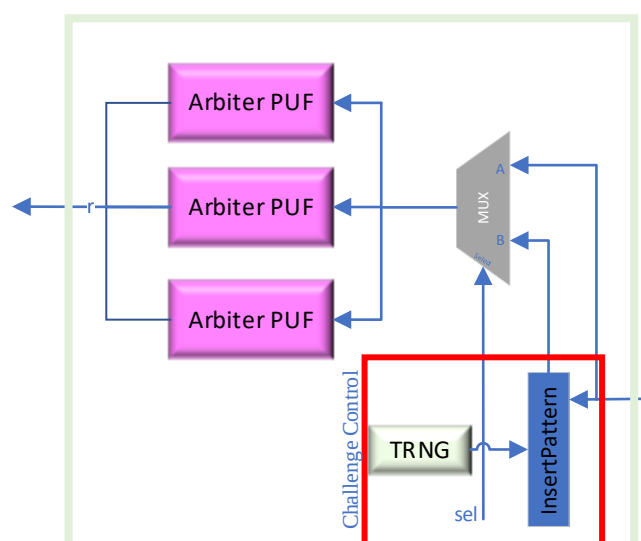
شکل (۳-۲) شمای کلی RPUF

¹ Linear-feedback Shift Register

شکل (۴-۳) نمودار حمله به RPUF [39]

در حیطه امنیت سخت‌افزار و PUF ها تا امروز مدل‌های مختلفی ارائه شده است که می‌توان گفت هر کدام کاربرد خود را دارند، اما در بسیاری موارد سعی بر کمتر شدن منابع مصرفی در کنار امنیت قابل قبول در برابر حملات الگوریتم‌های مختلف یادگیری ماشین بوده است، مدل OB-PUF که توسط مقاله [41] معرفی شده یکی از بهترین مدل‌های ارائه شده در این حوزه می‌باشد. این پروتکل به وسیله یک بخش بانام Challenge Control مقادیر چالش‌ها در ورودی را تغییر می‌دهد تا رابطه بین ورودی و خروجی را مخفی نماید تا از حملات یادگیری ماشین مصون بماند.

شکل (۵-۳) شمای کلی OB-PUF

در بخش کنترل‌کننده چالش^۱، یک RNG و یک بخش واردکننده الگو^۲ وجود دارد. وظیفه این بخش اعمال دو الگو به صورت تصادفی به چالش ورودی می‌باشد، نویسندگان دو الگو با طول ۵ بیت پیشنهاد دادند که به صورت تصادفی به پنج بیت اول چالش یا پنج بیت آخر چالش اعمال می‌شوند. در این مطالعه تأکید شده که این الگوها باید بیشتری فاصله همینگ را از هم داشته باشند. همچنین نویسندگان طول داده ورودی را ۶۴ بیت و ۳ بیت خروجی را با استفاده از سه عدد A-PUF تولید می‌کنند. پس اگر داده ورودی را $[C_1, C_2, \dots, C_{64}]$ در نظر بگیریم داده ورودی پس از گذشتن از بخش کنترل‌کننده چالش به شکل $[C_1, C_2, \dots, C_{59}, 0, 1, 0, 1, 0]$ و یا $[1, 0, 1, 0, 1, C_6, C_7, \dots, C_{64}]$ تغییر می‌کند. با این کار ارتباط بین ورودی و خروجی دچار ابهام می‌شود، درواقع چالش‌هایی به وجود می‌آیند که چندین جواب متفاوت دارند.

سرور که از قبل توسط MUX موجود در این مدل به A-PUF ها دسترسی مستقیم داشته، یک مدل را نسبت به عملکرد این PUF ها آموزش داده است. حال با اعمال هر دو الگو به چالش

^۱ Challenge Control

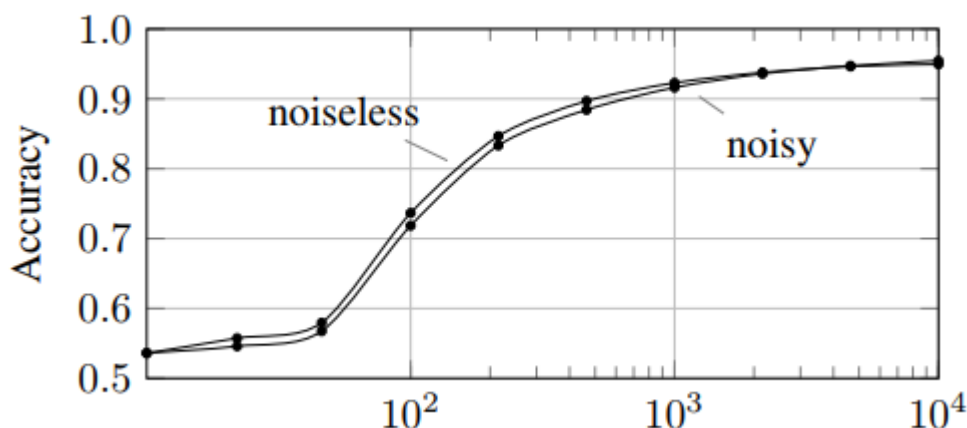
^۲ Insert Pattern

ورودی OB-PUF توسط مدل از قبل آموزش داده شده دو جواب محتمل به دست می‌آیند، حال پاسخ ارسالی از مدل باید حداقل به یکی از آن دو پاسخ پیش‌بینی شده شباهت داشته باشد تا احراز هویت انجام شود.

نتایج نویسندگان نشان داد که پس از جمع آوردی پاسخ‌های حاصل از چالش‌های تولید شده به صورت تصادفی به تعداد ۱۰۶ داده، توسط الگوریتم رگرسیون لجستیک^۱ نهایتاً به دقت بیشتر از ۷۲٪ دست پیدا کردند. البته در مسئله امنیت سخت‌افزار هر دقتی بیشتر از ۵۰٪ را می‌توان ناامن خواند. با کمی بررسی این مدل می‌توان دریافت که این احتمال بسیار زیاد است که Arbiter PUF های استفاده شده در مدل مقادیر نامی^۲ یکسانی برای همه پاسخ‌های مربوط به برخی چالش‌ها داشته باشد، حال اگر این مقادیر را برای دو حالت تغییر یافته توسط هر دو الگو نسبت به یک چالش خاص پیدا کرد، گویی بخش کنترل کننده چالش را در این مدل بی‌اثر کردیم، به بیان دیگر در این مدل هر چالش می‌تواند دو پاسخ داشته باشد، چالش‌هایی که هر دو جواب آن‌ها یکسان باشد را انتخاب می‌کنیم، در مقاله [39] به وسیله جدا کردن این مقادیر و آموزش یک مدل با الگوریتم LR به دقت ۸۵٪ رسیده است، در مرحله بعدی با استفاده از این مدل به عنوان یک ابزار برای ابهام‌زدایی اقدام به جمع آموری داده‌های بیشتر با فاصله همینگ کم نسبت به خروجی پیش‌بینی شده نمود و به دقت بالای ۹۰٪ دست یافتند، البته می‌توان گفت این راه کمی طولانی بود. نمودار این حمله نیز در شکل (۳-۶) آورده شده است.

¹ Logistic Regression

² Nominal

شکل (۳-۶) نمودار حمله به مدل OB-PUF [39]

یکی از معیارهای مهم جهت تشخیص کیفیت معماری پیشنهادی، استفاده از حملات مدل سازی بر روی مدارات PUF است. بدین ترتیب که هدف مدل سازی ریاضی برحسب داشتن تعداد محدودی از جفت چالش و پاسخ ها است. این حملات زمینه های تحقیقاتی بسیاری به وجود آورده اند که از این جمله می توان به مرجع [42] اشاره کرد که حملات با استفاده از سه الگوریتم یادگیری ماشین، حملاتی به سه معماری PUF صورت گرفته و برحسب نتایج، نقاط قوت و ضعف معماری ها را نمایان کرده است. در [43] حملات با استفاده از ابزار Tensorflow و به زبان Python با قدرت بیشتری صورت گرفته است. همچنین با استفاده از بهینه سازی و اجرا در کارت گرافیکی (GPU) قدرتمند توانسته است معماری های پیچیده تر را نیز طی چند روز مدل سازی ریاضی نماید.

در ادامه به بررسی برخی از بهترین مقالات ارائه شده در این حوزه می پردازیم.

مقاله [44] با روش LR توانسته حمله ای روی Arbiter PUF انجام دهد، داده های چالش-پاسخ

خود را از سه روش شبیه سازی و با FPGA و ASIC به دست آورده است و در زمان ۲.۱ ثانیه با

۳۹۲۰۰ داده چالش-پاسخ روی مدل مربوطه با ۱۲۸ چالش و یک خروجی انجام دهد. همچنین

توانسته بر روی XOR Arbiter PUF با ۱۲۸ چالش و پنج طبقه با یک پاسخ به وسیله ۵۰۰ هزار داده

چالش-پاسخ در زمان ۱۶:۳۶ ساعت حمله خود را انجام دهد. البته روی مدل Lightweight PUF با یک میلیون داده چالش-پاسخ و سائیزی مشابه قبل به گفته مقاله ۲۶۷ روز زمان برای آموزش شبکه لازم است که منطقی نیست.

مقاله [45] از روش Active learning که یکی از متدهای یادگیری ماشین است که موفق به حمله به یک MUXPUF با ۶۴ چالش و یک پاسخ با داده‌های چالش-پاسخ کمتر نسبت به روش‌های دیگر شده است.

به گفته مقاله با این روش برای به دست آوردن خطای کمتر از ۴ درصد احتیاج به 2790 داده بوده که با این روش داده‌ها به ۸۱۱ عدد کاهش یافته است.

مقاله [46] مدلی بانام A-PUF روی FPGA ارائه کرده که با روش SVM به آن و مدل مشابه آن با ۵۰۰ هزار داده چالش-پاسخ حمله کرده است. این مدل توانسته دقت حمله را از ۹۸.۵ به ۵۰ درصد کاهش دهد و مقاوم باشد. لازم به ذکر است این مدل با الگوریتم‌های دیگر مورد ارزیابی قرار نگرفته است.

۳-۳- نتیجه‌گیری

با توجه به گسترش شبکه‌های اینترنت‌اشیا، نیاز به ارائه راهکارهای تضمین‌کننده ایمنی و امنیت ارتباطات امری ضروری است. با توجه به بررسی مطالعات گذشته پروتکل‌های قوی جهت احراز هویت، در این سیستم‌ها مطرح شده است، اما با پیشرفت این پروتکل‌ها استراتژی‌های حمله به آن‌ها نیز پیشرفت داشته است، لذا بررسی این حملات روی مدل‌های مختلف و انتخاب بهترین مدل از نظر امنیت و طراحی یک مدل امن جزو مطالعات مهم این حوزه است. در فصل ۴ روش پیشنهادی

خود را برای حمله به مدل‌های مقاوم بیان می‌کنیم و همچنین یک مدل با مقاومت بالاتر در برابر حملات مدل‌سازی و یادگیری ماشین ارائه می‌کنیم، سپس با بررسی و ارزیابی نتایج به دست آمده در بخش ۵ نتیجه‌گیری نهایی را انجام می‌دهیم.

فصل ۴: روش پیشنهادی

۴-۱- مقدمه

در این فصل ابتدا اقدام به طراحی یک شبکه کانولوشنی برای انجام حملات با دقت بالا به مدل‌های مختلف می‌کنیم، این به علت این است که بتوانیم از یک شبکه قوی برای حملات به انواع پروتکل‌ها استفاده کنیم، همان‌طور که در فصل ۲ نیز این شبکه‌ها معرفی شدند، قابلیت خوبی در مدل‌سازی سیستم‌های غیرخطی دارند که ازین‌رو ما ازین قابلیت استفاده خواهیم کرد. در ادامه دو استراتژی حمله به دو مدل از PUF های قوی مطرح‌شده ارائه می‌کنیم، سپس با استفاده از مفاهیم فوق یک پروتکل مقاوم در برابر حملات یادگیری ماشین به نام SQ-PUF ارائه می‌دهیم.

۴-۲- شبکه کانولوشنی

با توجه به پیچیدگی ارتباط و وابستگی بین چالش و پاسخ در مدل‌های جدید، پس از بررسی روش‌های مختلف یادگیری ماشین مثل رگرسیون لجستیک، ماشین بردار پشتیبانی، جنگل تصادفی^۱، شبکه‌های عصبی مصنوعی^۲ اعم از شبکه عصبی پیش‌خور^۳ با چندین لایه پرسپترون، شبکه‌های مولد

^۱ Random Forest

^۲ Artificial Neural Network (ANN)

^۳ Feedforward Neural Network

تخاصمی^۱ و شبکه‌های عصبی کانولوشنی یا همگشتی^۲ به این نتیجه رسیدیم که در بسیاری از موارد از لحاظ سادگی یکی از بهترین روش‌ها برای حملات رگرسیون لجستیک می‌باشد ولی به دلیل خاصیت تک‌بعدی این روش در بسیاری از موارد که چندین پاسخ داریم، باید چندین شبکه آموزش بدهیم، از این رو ضمن بررسی حالت‌های مختلف با توجه به خاصیت غیرخطی، این مدل‌ها یکی از بهترین پیشنهادات برای پیش‌بینی مدل‌های غیرخطی شبکه‌های عصبی مصنوعی هستند. شبکه‌های عصبی پیش‌خور یکی از بهترین پیشنهادات برای این مدل‌سازی هستند. اگر بخواهیم این مدل‌سازی را پس از استخراج ویژگی‌ها استفاده کنیم، می‌توانیم از شبکه عصبی کانولوشنی (پیچشی) کمک بگیریم. در ادامه یک شبکه عصبی کانولوشنی که به صورت تجربی بهترین جواب‌ها را برای سائزهای مختلف و مدل‌های مختلف PUF پیش‌بینی کرده را ارائه دادیم که شمایی از این شبکه در شکل (۴-۱) آمده است. برای آموزش این شبکه از روش بازگشت به عقب^۳، روشی برای محاسبه گرادیان‌ها استفاده نمودیم. تابع هزینه^۴ استفاده شده برای آموزش این شبکه Binary Cross-Entropy می‌باشد. در آموزش شبکه کانولوشنی نگاه ما به مسئله یک مدل برای طبقه‌بندی^۵ کردن چندین دسته می‌باشد. به عنوان تابع بهینه‌ساز^۶ نیز از گرادیان کاهشی تصادفی^۷ برای این مدل استفاده شده است. استفاده از شبکه کانولوشنی در این مطالعه و در نظر گرفتن مسئله به صورت مسئله طبقه‌بندی چند دسته‌ای یک کار جدید در این حوزه بود، اما این شبکه تنها در صورتی که مدل PUF بزرگ و پیچیده باشد، استفاده از یک شبکه کانولوشنی به صرفه است.

¹ Generative Adversarial Network (GAN)

² Convolutional Neural Network (CNN)

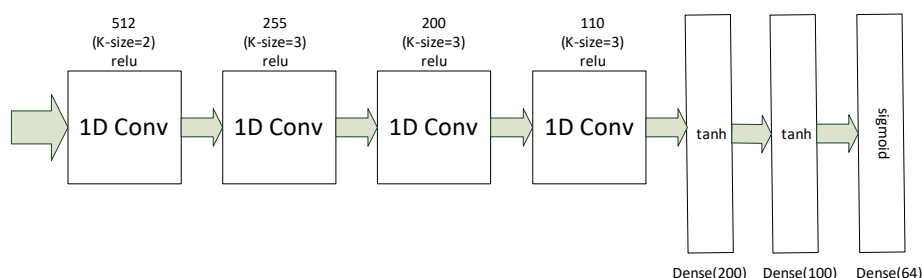
³ Backpropagation

⁴ Loss Function

⁵ Classifier

⁶ Optimizers

⁷ Stochastic Gradient (SGD)

شکل (۱-۴) شمایی از شبکه کانولوشنی پیشنهادی

۳-۴- روش پیشنهادی حمله به OB-PUF

در این در این کار یک استراتژی آموزشی دیگر برای حمله به OB-PUF مطرح می‌شود. همان‌طور که در فصل قبلی ذکر شد، OB-PUF یکی از مقاوم‌ترین گونه‌های PUF از نظر امنیت می‌باشد که این مدل توسط یک تکنیک قبلاً مورد حمله قرار گرفته بود اما این تکنیک مشکلاتی اعم از پروسه طولانی داشت. در این مطالعه یک استراتژی دیگر با رویکرد طبقه‌بندی ارائه خواهیم داد.

۳-۴-۱- روند انجام

با توجه به این که تعداد بیت‌های پاسخ کم است، (مقدار پیشنهادی نویسندگان ۳ بیت بوده است) می‌توان آن را کدگذاری کرد، برای این منظور احتیاج به ۲^۳ بیت داریم. مقدار پاسخ را به صورت یک عدد باینری در نظر بگیرید. با توجه به اینکه این مقدار ۳ بیت هست، همان‌طور که گفته شد Arbiter PUF-های استفاده شده در OB-PUF دارای مقادیر نامی یکسانی برای همه پاسخ‌های مربوط به برخی چالش‌ها داشته باشد، حال اگر این مقادیر را برای دو حالت تغییر یافته توسط هر دو الگو نسبت به یک چالش خاص پیدا کنیم، گویی بخش کنترل کننده چالش را در این مدل بی‌اثر کردیم.

به بیان دیگر در این مدل، هر چالش می‌تواند دو پاسخ داشته باشد، چالش‌هایی که هر دو جواب آن‌ها یکسان باشد را انتخاب می‌کنیم، پس در اینجا مقادیر نامی یکسان برای همه پاسخ‌های مربوط به یک چالش جدا شدند، پس می‌توان مقداری بین ۰ تا ۷ را در نظر گرفت و به ازای هر داده در ۸ بیت آن را کد کرد یا به عبارتی دیگر مقدار موردنظر را به یک تغییر داد. در زیر نمونه‌ای از خروجی اصلی و خروجی کد شده آورده شده است.

جدول (۱-۴) مثال خروجی‌های کد شده در استراتژی ارائه شده

خروجی اصلی	خروجی کد شده
۰۱۰	۰۰۰۰۰۱۰۰
...	۰۰۰۰۰۰۰۱
۱۰۱	۰۰۱۰۰۰۰۰

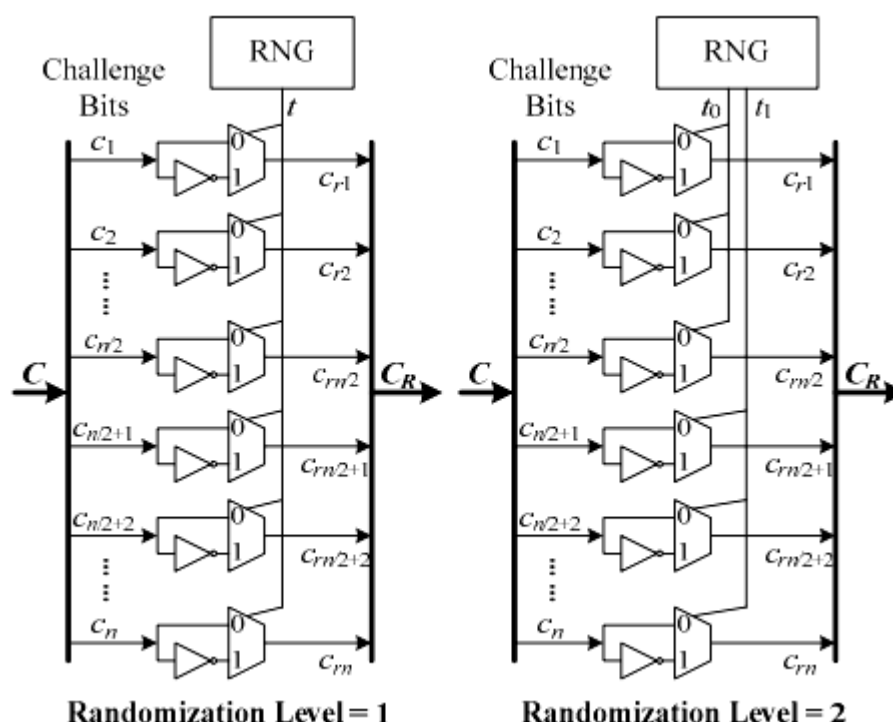
حال می‌توان با توجه به داده‌ها به این مسئله به عنوان یک مسئله طبقه‌بندی با ۸ دسته مختلف نگاه کرد. ما برای حل کردن این مسئله از شبکه کانولوشنی ارائه شده در بخش پیشین استفاده کردیم. در مقاله [39] در ابتدا فقط به یک ابزار ابهام‌زدا برای حل مسئله رسید اما با استفاده از کدگذاری ما می‌توانیم ارتباط بین ورودی و خروجی را به شبکه عصبی خود آموزش دهیم و در همان ابتدا به شبکه حمله کنیم، از آنجاکه حتی می‌توانیم از این شبکه نیز به عنوان یک ابزار ابهام‌زدای خیلی قوی نیز استفاده کنیم و در مرحله بعد به دقت بالاتر دست یابیم.

۴-۴- روش پیشنهادی حمله به RPUF

در این مطالعه یک استراتژی آموزشی دیگر برای حمله به R-PUF مطرح می‌شود. همان‌طور که در فصل قبلی ذکر شد این مدل توسط یک تکنیک قبلاً مورد حمله قرار گرفته بود اما این تکنیک پروسه بسیار طولانی داشت در این مطالعه یک استراتژی دیگر ارائه خواهیم داد.

۴-۴-۱- روند انجام

همان‌طور که در فصل قبل ذکر شد این مدل PUF دارای دو حالت کاری می‌باشد که در حالت اول چالش ورودی به صورت سالم یا عکس شده به A-PUF ها اعمال می‌شد، در حالت کاری بعدی چهار عملکرد مختلف می‌تواند داشته باشد: حالت اول: ورودی دریافت شده را بدون تغییر به خروجی انتقال می‌دهد، حالت دوم: تمام بیت‌های ورودی دریافت شده را عکس می‌کند و در دو حالت بعدی نیمه بالایی یا نیمه پایینی ورودی دریافت شده را عکس می‌کند. پس وقتی یک استراتژی بتواند به حالت دوم این مدل حمله کند، پس آن روش می‌تواند به طریق اولی روی حالت اول نیز کارآمد باشد، در ادامه حالت دوم این مدل در نظر گرفته شده و استراتژی طبق این حالت بیان خواهد شد. بخش Challenge Randomization در این مدل در شکل (۴-۲) آورده شده تا مفهوم این استراتژی قابل درک باشد.

شکل (۴-۲) بخش Challenge Randomization در RPUF [40]

فرض کنید آرایه C یک چالش ورودی به مدار RPUF است، این چالش می‌تواند به یکی از چهار حالت زیر به A-PUF اعمال شود و به ازای هر کدام یک پاسخ مجزا دریافت نماید، پس هر چالش در حالت دوم می‌تواند تا چهار جواب درست داشته باشد.

$$\begin{aligned}
 & [C_1, C_2, \dots, C_n, C_{n+1}, C_{n+2}, C_{n+3}, C_{n+4}, \dots, C_{6n}, C_{6n+1}, C_{6n+2}] \\
 & [\overline{C_1}, \overline{C_2}, \dots, \overline{C_n}, \overline{C_{n+1}}, \overline{C_{n+2}}, \overline{C_{n+3}}, \overline{C_{n+4}}, \dots, \overline{C_{6n}}, \overline{C_{6n+1}}, \overline{C_{6n+2}}] \\
 & [C_1, C_2, \dots, C_n, C_{n+1}, C_{n+2}, C_{n+3}, C_{n+4}, \dots, C_{6n}, C_{6n+1}, C_{6n+2}] \rightarrow \\
 & [\overline{C_1}, \overline{C_2}, \dots, \overline{C_n}, \overline{C_{n+1}}, \overline{C_{n+2}}, C_{n+3}, C_{n+4}, \dots, C_{6n}, C_{6n+1}, C_{6n+2}] \\
 & [C_1, C_2, \dots, C_n, C_{n+1}, C_{n+2}, \overline{C_{n+3}}, \overline{C_{n+4}}, \dots, \overline{C_{6n}}, \overline{C_{6n+1}}, \overline{C_{6n+2}}]
 \end{aligned}$$

هر چالش ورودی می‌تواند تا چهار پاسخ مختلف داشته باشد، حال اگر چهار چالش زیر را به

RPUF اعمال کنیم، حتماً یکی از چهار پاسخ دریافتی بین تمامی این ورودی‌ها یکسان است:

$$\begin{aligned}
 \text{Challenge}_1 &\rightarrow [C_1, C_2, \dots, C_3, C_{31}, C_{32}, C_{33}, C_{34}, \dots, C_{62}, C_{63}, C_{64}] && r_{1,1}, r_{1,2}, r_{1,3}, r_{1,4} \\
 \text{Challenge}_2 &\rightarrow [\bar{C}_1, \bar{C}_2, \dots, \bar{C}_3, \bar{C}_{31}, \bar{C}_{32}, \bar{C}_{33}, \bar{C}_{34}, \dots, \bar{C}_{62}, \bar{C}_{63}, \bar{C}_{64}] && r_{2,1}, r_{2,2}, r_{2,3}, r_{2,4} \\
 \text{Challenge}_3 &\rightarrow [\bar{C}_1, \bar{C}_2, \dots, \bar{C}_3, \bar{C}_{31}, \bar{C}_{32}, C_{33}, C_{34}, \dots, C_{62}, C_{63}, C_{64}] && r_{3,1}, r_{3,2}, r_{3,3}, r_{3,4} \\
 \text{Challenge}_4 &\rightarrow [C_1, C_2, \dots, C_3, C_{31}, C_{32}, \bar{C}_{33}, \bar{C}_{34}, \dots, \bar{C}_{62}, \bar{C}_{63}, \bar{C}_{64}] && r_{4,1}, r_{4,2}, r_{4,3}, r_{4,4}
 \end{aligned}$$

پس در این استراتژی ابتدا یک چالش به مدل اعمال می‌کنیم و اعمال این چالش را تکرار می‌کنیم تا تمامی پاسخ‌های آن مشخص شود، پس‌از آن عکس این چالش را به مدل می‌دهیم و پاسخ‌های آن را مقایسه می‌کنیم. در این حالت هر چهار پاسخ یکسان است با ترتیب غیر یکسان. این عمل را برای حالت‌های بعدی یعنی عکس نیمه پایینی چالش و عکس نیمه بالایی چالش نیز تکرار می‌کنیم، در مرحله بعد به همین صورت چهار چالش دیگر را به مدار اعمال می‌کنیم که فاصله همینگ بین چهار چالش اول و دوم یک باشد، حال پاسخی که بین پاسخ دسته اول و دوم کمترین فاصله همینگ را داشت انتخاب می‌شود. همچنین این هشت چالش که هر چهار چالش یک پاسخ یکسان دارند، باید به فهرستی اضافه شوند که دیگر تکرار نشوند، در ادامه چالش بعدی انتخابی باید فاصله همینگ یک نسبت به دسته دوم داشته باشد.

پس از طبقه‌بندی چالش‌ها و پاسخ‌ها می‌توانیم توسط یکی از روش‌های یادگیری ماشین به آن حمله موفق نماییم، در فصل بعد این حملات گزارش شده‌اند.

۴-۵- طراحی مدل PUF پیشنهادی مقاوم

همواره یکی از مهم‌ترین نکات در طرح‌های احراز هویت تولید کلید رمزنگاری تصادفی و امن است. به همین جهت از PUF که از ویژگی‌های فیزیکی ذاتی غیرقابل نمونه‌برداری استفاده می‌کند، به‌عنوان گامی مهم جهت آینده ایمن یاد می‌شود. از زمان ارائه PUF ها استراتژی‌های مختلفی برای حمله به آن‌ها مطرح شد که امنیت اکثر مدل‌های ارائه‌شده به‌کلی توسط برخی روش‌ها شکسته شد،

اما برخی مدل‌ها مقاومت بالاتری از خود نشان دادند. در فصل قبل مدل‌های متفاوتی که جزو امن‌ترین مدل‌های ارائه شده بودند آورده شد و امنیت آن‌ها مورد بررسی قرار گرفت. در بخش قبل نیز دو استراتژی جدید برای حمله به دو مدل که از امن‌ترین مدل‌ها می‌باشند ارائه شد. می‌توان گفت با پیشرفت یادگیری ماشین اهمیت بالا رفتن امنیت در تمام حوزه‌ها دوچندان می‌شود، این‌رو پس از بررسی مدل‌های مختلف از نظر امنیت ضمن استفاده از مزایای آن‌ها و در نظر گرفتن معایب اقدام به طراحی یک مدل با امنیت بالاتر نمودیم که در ادامه به بررسی این مدل خواهیم پرداخت.

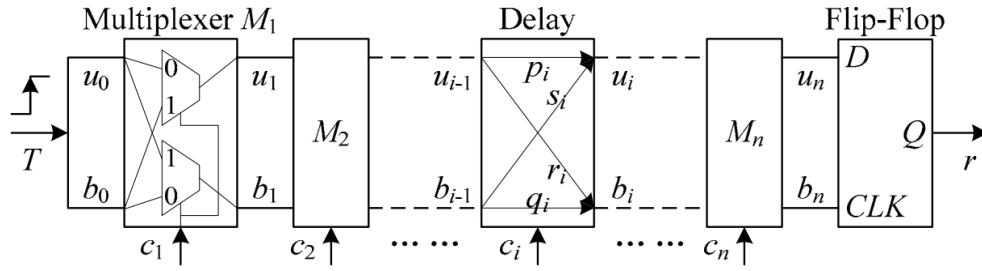
قبل از هر چیز باید ابتدا یک مدل از A-PUF اصلی ارائه شده را بشناسیم و سپس اقدام به ایمن‌سازی این PUF نماییم پس از آن باید روندی برای بازیابی پاسخی ارائه دهیم که سرور بتواند تشخیص دهد که آیا دستگاه اصلی پاسخ را فرستاده یا یک دشمن تا عمل احراز هویت به درستی صورت گیرد.

۴-۵-۱- روند انجام

یک A-PUF می‌تواند 2^n چالش-پاسخ مختلف داشته باشد که در اینجا n تعداد بیت‌های چالش است. به شکل (۳-۴) توجه کنید، پس از قرارگیری هر چالش T از طریق MUX ها از دو مسیر مختلف به داور^۱ می‌رسد، اگر مسیر D زودتر برسد داور خروجی را یک می‌کند در غیر این صورت خروجی صفر می‌شود که این عمل همبستگی^۲ بالایی ایجاد می‌کند که می‌تواند توسط الگوریتم‌های یادگیری ماشین استفاده شود.

¹ Arbiter

² Correlation

شکل (۳-۴) شمای کلی از Arbiter PUF

همان‌طور که در شکل (۳-۴) نشان داده‌شده ما از r_i, s_i, q_i, p_i برای نمایش تأخیر مسیرهای

مالتی‌پلکسر M_i استفاده می‌کنیم، حال وقتی یک چالش-پاسخ معین به این A-PUF اعمال نماییم،

پاسخ r از طریق فرمول زیر محاسبه خواهد شد:

$$r = \Theta(\vec{W} \times \vec{\Phi}) \quad \Theta(x) = \begin{cases} 0, & x < 0 \\ 1, & x \geq 0 \end{cases}$$

$$\vec{W} = (w_1, \dots, w_{n+1}) \quad w_i = \frac{\delta_{i-1}^0 + \delta_{i-1}^1 + \delta_i^0 - \delta_i^1}{2} \quad \begin{aligned} \delta_i^0 &= q_i - p_i \\ \delta_i^1 &= r_i - s_i \end{aligned}$$

$$\vec{\Phi} = (\phi_1, \dots, \phi_n, 1)^T \quad \phi_l = \prod_{i=l}^n (1 - 2c_i)$$

در اینجا $\vec{\Phi}$ و r با استفاده از یک چالش معین تعیین می‌شوند، پس بردار $\vec{W}$ با استفاده از

$\vec{W} \times \vec{\Phi} = 0$ می‌تواند یک ابر صفحه^۱ جداکننده را تعیین کند که چالش‌هایی که پاسخ آن‌ها صفر

می‌شوند را از دیگر چالش‌ها جدا سازد، از همین طریق روش‌های یادگیری ماشین بعد از پیدا کردن

این ابر صفحه می‌توانند چالش‌ها را دسته‌بندی نمایند. ازین رو در روش‌های مختلف جهت مقاوم‌سازی

PUF ها ارتباط بین چالش پاسخ را قطع کردند، در روش‌هایی مثل XOR-PUF پاسخ را مخفی و در

روش‌هایی مثل RPUF و OB-PUF چالش را مخفی ساختند، اما به‌هرحال توسط استراتژی‌هایی

¹ Hyper Plane

توانستند به این ابر صفحه دست یابند.

در اینجا نوع دیگری از PUF ها را معرفی می کنیم که با استفاده از وابستگی زمانی، چالش و پاسخ را مخفی می سازد و ازین طریق امنیت را در سیستم های الکترونیکی بهبود می بخشد.

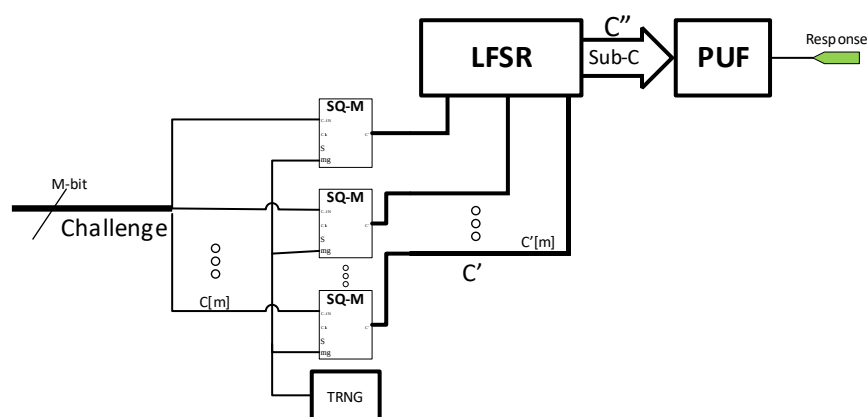
هدف ما از ارائه این مدل جلوگیری از یادگرفتن ارتباط بین چالش ها و پاسخ ها و پنهان کردن ابر صفحه از طریق روش های یادگیری ماشین و مقاوم سازی در برابر حملات مدل سازی می باشد، پس از مقاوم سازی هنوز هم سرور می تواند با استفاده از یک روش بازیابی عملیات احراز هویت را انجام دهد.

برخلاف Arbiter PUF های اصلی که فقط یک بیت برای پاسخ دارند، در بسیاری از کاربردها به چندین بیت پاسخ نیاز است، برای این مسئله دو راه حل وجود دارد: [47][4] اولین راه این است که مانند مدل هایی مثل OBPUF یا PolyPUF از N مدل مختلف Arbiter PUF برای تولید N پاسخ مختلف استفاده کنیم، اما با توجه به اینکه در بسیاری از کاربردها مانند احراز هویت در سیستم های IOT نیازمند یک سخت افزار با منابع مصرفی کم هستیم، ازین رو ما در این مطالعه با استفاده از روش دوم یعنی استفاده از یک LFSR¹ و یک Arbiter PUF طراحی خود را انجام دادیم. در این روش با استفاده از یک LFSR از چالش ورودی به تعداد بیت مورد نیاز پاسخ، زیرمجموعه چالش² تولید و به A-puf اعمال می کنیم.

در شکل (۴-۴) یک مدل از SQ-PUF با m بیت چالش نشان داده شده است، در این روش می توانیم ماژول های SQ را به همه (۱۰۰٪) یا فقط به بخشی از چالش ها تخصیص دهیم. پس از تغییر چالش ها به وسیله ماژول های SQ، آن ها به یک LFSR اعمال می شود تا زیرمجموعه هایی از این چالش برای تولید پاسخ های مختلف تولید شوند.

¹ Linear-feedback Shift Register

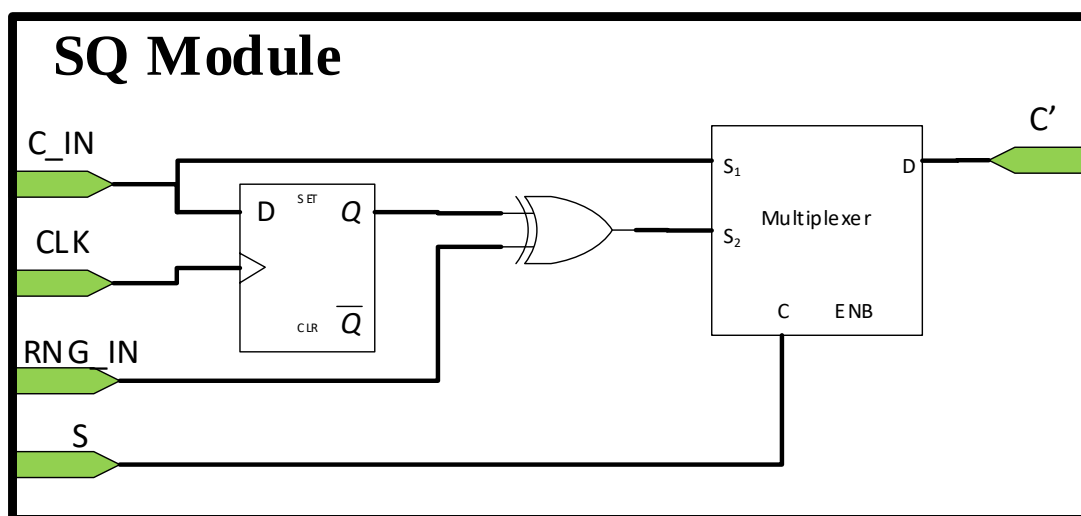
² Sub-challenge

شکل (۴-۴) شمای کلی SQ-PUF پیشنهادی

ماژول SQ

ایده اصلی SQ-PUF وابسته کردن دو چالش متوالی به یکدیگر است، به عبارت دیگر در این مدل PUF، پاسخ متأثر از دو چیز است، یکی ترتیب وارد شدن چالش‌ها و یکی عدد تصادفی تولیدشده توسط RNG می‌باشد. این ماژول می‌تواند به همه و یا فقط به برخی از چالش‌ها اعمال شود، این چالش‌ها می‌توانند در زمان ساخت این PUF به صورت تصادفی انتخاب شوند. به صرف وجود یک RNG یک بیتی، این مدار خاصیت تصادفی بودن خود را حفظ می‌کند، ازین رو هر پاسخ هر چالش با توجه به چالش قبلی دارای دو جواب صحیح می‌باشد. از آنجاکه قبلاً کارهای زیادی برای طراحی RNG انجام شده برای مثال کارهایی مثل [53][52][51][50][49][48] و ...، در اینجا هدف ما طراحی یک مدل مقاوم در برابر حملات مدل‌سازی است، پس فرض می‌کنیم یک RNG شایسته، بهینه و با پاسخ‌دهی دقیقاً ۵۰/۵۰ در این مدل استفاده شده است.

شکل (۵-۴) ماژول SQ در مدل SQ-PUF پیشنهادی

در ماژول SQ که در شکل (۵-۴) آمده، با استفاده از یک D فلیپ-فلاپ چالش را به حالت قبلی وابسته می‌کنیم، حالت اولیه را می‌توان صفر در نظر بگیریم، در این بخش از یک XOR جهت تصادفی سازی چالش بهره می‌بریم به صورتی که اگر عدد تصادفی تولیدی توسط تولیدکننده عدد تصادفی برابر یک باشد چالش عکس می‌شود، در غیر این صورت خودش به خروجی انتقال می‌یابد. همچنین در این ماژول به کمک یک مالتی‌پلکسر که فقط برای بار اول به آن دسترسی داریم ارتباط مستقیمی بین چالش ورودی و PUF برقرار می‌شود، یعنی به واسطه این مالتی‌پلکسر می‌توان با نادیده گرفتن ماژول SQ به هسته PUF دسترسی داشت، این به منظور آموزش سرور برای بار اول تعیین شده است.

۵-۴-۲- کارکرد مدل SQ-PUF پیشنهادی

همان‌طور که گفته شد در SQ-PUF هر پاسخ وابسته به چالش خود و چالش قبلی خود است، همچنین هر چالش می‌تواند دو پاسخ متفاوت صحیح داشته باشد.

به عبارت دیگر اگر C_t و C_{t-1} ثابت باشد، C_t دو جواب صحیح خواهد داشت که این ناشی از وجود RNG در مدار است. در ادامه مراحل ثبت‌نام و احراز هویت به ترتیب مورد بررسی دقیق‌تر قرار خواهند گرفت.

مرحله ثبت‌نام^۱

مراحل قسمت ثبت‌نام فقط یکبار جهت آموزش رفتار PUF موردنظر برای احراز هویت به سرور انجام می‌شود، در این قسمت سرور می‌تواند به بخش‌های خاصی نظیر مالتی‌پلکسرهای داخلی دسترسی داشته باشد، اما پس از اتمام کار این دسترسی‌ها از بین می‌رود. در شکل (۴-۶) الگوریتم ۱ مراحل این بخش آورده شده است. بر اساس این الگوریتم ابتدا سرور، تعداد N چالش را به صورت تصادفی تولید و به PUF ارسال می‌کند، تعداد این چالش‌ها باید به اندازه کافی بزرگ باشد، SQ-PUF در این فاز توسط مالتی‌پلکسرهای موجود در ماژول SQ دسترسی مستقیم چالش‌ها به Arbiter PUF را فراهم می‌کند، سپس از هر چالش ورودی α بار زیرمجموعه‌های این چالش توسط LFSR تولید و به Arbiter PUF برای تولید α بیت پاسخ اعمال می‌شود، پس از این مرحله دسترسی مستقیم به Arbiter PUF توسط مالتی‌پلکسرهای غیرفعال می‌شود و چالش‌های اعمال از این پس باید حتماً از ماژول‌های SQ عبور کنند تا به LFSR برسند. در ادامه پاسخ‌های تولیدشده به سرور ارسال می‌شوند، حال در سرور دسته‌ای از چالش-پاسخ‌های معین داریم که مستقیماً توسط A-PUF تولیدشده‌اند، پس سرور می‌تواند توسط این دسته که شامل N عدد CRP است یک مدل آموزش دهد تا این مدل ابر صفحه جداکننده پاسخ‌ها را به ازای چالش‌ها با دقت بالایی پیدا کند یا به عبارت دیگر وابستگی بین چالش پاسخ را با دقت بالایی یاد بگیرد.

¹ Enrollment

Algorithm 1 Enrollment	▷ Server
1:	▷ Create Challenge $\leftarrow TRNG(N)$
2: $C_{(1,2,\dots,N)} \leftarrow Server$	
3: Access to C	
4: for $i = 1, 2, \dots, N$ do	
5: $C'_{(1,2,\dots,\alpha)} = LFSR(C_i)$	
6: for $j = 1, 2, \dots, \alpha$ do	
7: $r_{(i,j)} = \text{ArbiterPUF}(C'_j)$	
8: end for	
9: end for	
10: $r_{(i,j)} \rightarrow Server$	
11: Dissable Access to C	
12:	▷ TrainModel With CRPs

شکل (۴-۶) الگوریتم ۱ مرحله ثبت نام SQ-PUF

مراحل بخش احراز هویت^۱

در شکل (۴-۷) الگوریتم ۲ مراحل بخش احراز هویت مطرح شده است، این بخش هر موقع و برای همیشه می تواند انجام شود، در واقع هر بار سرور نیاز به احراز هویت داشته باشد توسط طی کردن این مراحل می تواند روند احراز هویت را به خوبی انجام دهد، همچنین این مراحل نشان دهنده آن است که یک روند بازیابی قابل اجرا برای مدل SQ-PUF ارائه شده است. در این بخش هیچ دسترسی به مالتی پلکسره های داخل ماژول SQ وجود ندارد، در ابتدا یک چالش به صورت تصادفی توسط سرور تولید شده و به مدل PUF ارائه شده ارسال می شود، پس از دریافت چالش، بیت هایی که ماژول SQ به آن ها اضافه شده وارد ماژول شده و به D فلیپ فلاپ های داخل ماژول اعمال می شوند، مابقی بیت ها مستقیماً اعمال می شوند. این عمل باعث می شود که این PUF به چالش خود و قبلی وابستگی پیدا کند، سپس با توجه به حالت قبلی فلیپ فلاپ ها که برای بار اول آن را صفر فرض می کنیم، هر کدام از خروجی های جدید تولید می شود بانام C' با عدد تصادفی تولید شده توسط RNG موجود که ۰ یا ۱ است XOR می شوند، خروجی "C حاصل به LFSR اعمال می شود. باید توجه داشت فقط این عملیات

¹ Authentication

برای بیت‌هایی که ماژول SQ به آن‌ها اضافه شده انجام می‌شود، مابقی بیت‌ها مستقیماً به LFSR می‌رسند، به عنوان مثال ۸۰٪ بیت‌ها برای بار اول به صورت تصادفی انتخاب و ماژول‌های SQ سر راه آن‌ها می‌توانند قرار گیرند. پس از این مرحله از "C" به تعداد بیت‌های مورد نیاز پاسخ زیرمجموعه توسط LFSR تولید و هر بار به A-PUF داده می‌شود و پاسخ تولیدی برای سرور ارسال می‌شود.

در بخش سرور اگر ماژول‌های SQ در SQ-PUF مورد نظر فقط به برخی چالش‌ها اعمال شده باشند، اینجا هم دقیقاً باید D فلیپ‌فلاپ‌های موجود در سرور دقیقاً به همان بیت‌های چالش اعمال شوند. پس از اعمال چالش به D فلیپ‌فلاپ‌ها خروجی آن را یک‌بار با ۰ و یک‌بار با ۱، XOR می‌کنیم، سپس پاسخ هر دو خروجی تولید شده، توسط مدلی که در فاز ثبت نام آموزش داده شده بود پیش‌بینی می‌شوند. در آخر حتماً باید پاسخ دریافت شده از SQ-PUF حداقل معادل یکی از پاسخ‌های پیش‌بینی شده باشد که این مرحله را با محاسبه فاصله همینگ بین آن‌ها بررسی می‌کنیم. در اینجا ε برابر صفر یا یک مقدار کم که با توجه به نویز موجود می‌توان آن را محاسبه نمود، است. لازم به ذکر است با توجه به وابستگی خروجی SQ-PUF به ترتیب چالش‌ها، اولین پاسخ را برابر غیر معتبر در نظر می‌گیریم و از آن به بعد احراز هویت را انجام می‌دهیم، با این عمل وابستگی بین چالش-پاسخ تا حد زیادی از بین رفته و ارتباط بین آن‌ها غیر قابل پیش‌بینی می‌شود.

Algorithm 2 Authentication (∞ times)

```

1:                                      $\triangleright Create Challenge \leftarrow TRNG()$ 
2:  $C \leftarrow Server$ 
3:  $\mathbf{n} = TRNG()$ 
4:  $C' = D_{FF}(C)$ 
5:  $C'' = C' \mathcal{XOR} \mathbf{n}$ 
6:  $C^{\gamma}_{(1,2,\dots,\alpha)} = LFSR(C'')$ 
7: for  $j = 1, 2, \dots, \alpha$  do
8:    $\mathbf{r}_{(j)} = \text{ArbiterPUF}(C^{\gamma}_j)$ 
9: end for
10:  $\mathbf{r}_{(j)} \rightarrow Server$ 

```

$\triangleright Server :$

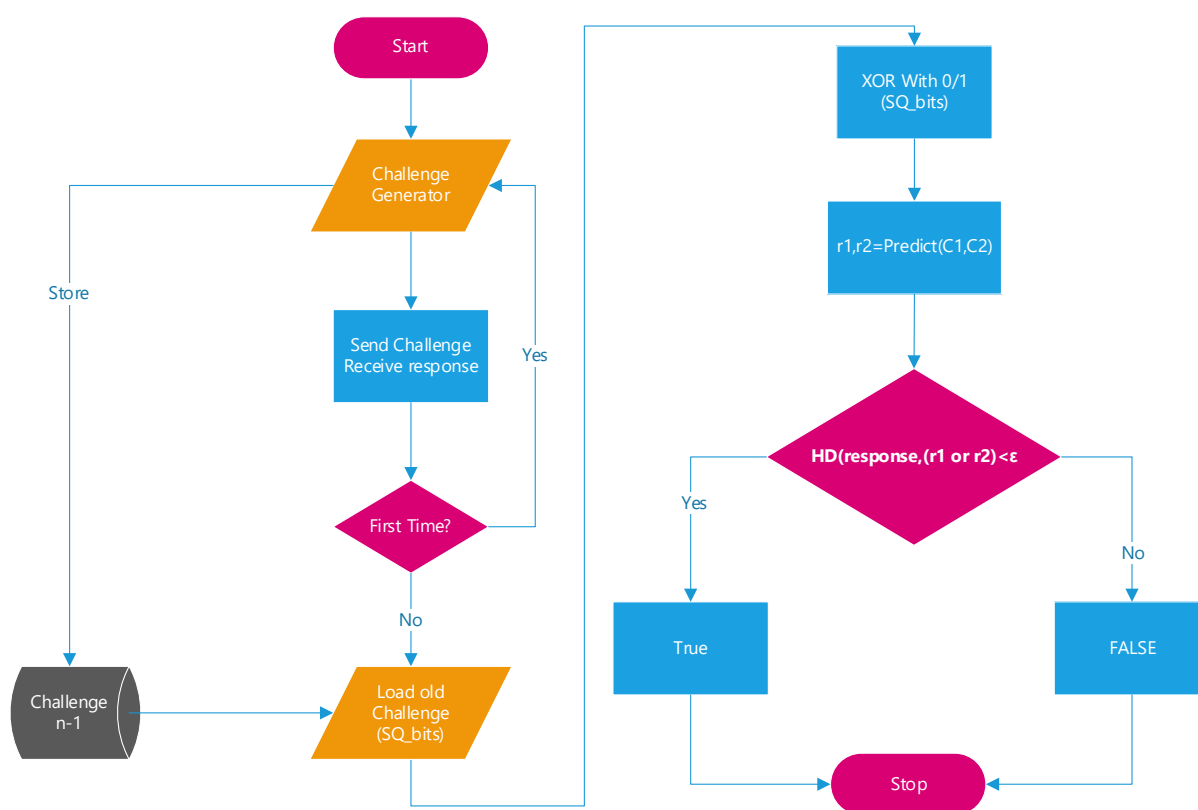
```

11:  $Create Challenge \rightarrow TRNG() \rightarrow PUF$ 
12: Recive  $\mathbf{r} \leftarrow PUF$ 
13: if FirstTime then  $C_{old} \leftarrow Save Challenge$   $\triangleright NotValid$ 
14: else
15:    $C' = D_{FF}(C)$ 
16:   for  $\mathbf{n} = 0, 1$  do
17:      $C''_{\mathbf{n}} = C' \mathcal{XOR} \mathbf{n}$ 
18:      $r_{\mathbf{n}} = Predict(C''_{\mathbf{n}})$ 
19:   end for
20:    $h = \min(\text{HD}(\mathbf{r}, r_0), \text{HD}(\mathbf{r}, r_1))$ 
21:   if  $h > \epsilon$  then Reject
22:   end if
23:    $C_{old} \leftarrow Save Challenge$ 
24: end if

```

شکل (۷-۴) الگوریتم ۲ مرحله احراز هویت SQ-PUF

معمولاً در سرور سربار سخت‌افزاری مطرح نیست اما با توجه به ذخیره چالش قبلی و بیت‌هایی که به آن‌ها مازول SQ اضافه شده است، می‌توان از بیت‌های قبلی بجای استفاده از D فلیپ‌فلاپ استفاده نمود و این سربار را به شدت کاهش داد. در شکل (۸-۴) مراحل سرور به صورت یک فلوچارت برای درک بهتر عملکرد آن آورده شده است.

شکل (۴-۸) فلوچارت عملکرد سرور در بخش احراز هویت در SQ-PUF

۴-۶- نتیجه گیری

یکی از مهم ترین چالش های امروزی بحث امنیت، مقاومت در مقابل روش های یادگیری ماشین است. این امنیت زمانی که اطلاعات محرمانه ای از سیستمی به سیستم دیگر انتقال پیدا می کند دارای اهمیتی دوچندان است. یکی از بهترین روش های برقراری امنیت احراز هویت قبل از ارسال و دریافت اطلاعات است. از پرکاربردترین روش های احراز هویت استفاده از سیستم های مبتنی بر PUF است که با توجه به خواص فیزیکی که حین ساخت تعیین می شوند، این عمل را آسان می سازد. ازین رو با توجه به پیشرفت روزافزون روش های یادگیری ماشین، احتیاج به پیشرفت این سیستم ها نیز نیاز است. در این فصل ضمن ارائه دو روش جدید برای حمله به دو نوع PUF مقاوم شده در برابر حملات، اقدام به

طراحی یک مدل امن در برابر این‌گونه حملات نمودیم. این مدل جدید امن بر پایه وابسته‌سازی چالش‌ها به ترتیب و اضافه کردن خاصیت تصادفی بودن به آن‌ها سعی در مخفی کردن رابطه بین چالش-پاسخ از روش‌های یادگیری ماشین را دارد. در فصل بعد به بررسی و آنالیز داده‌های به‌دست‌آمده از این روش‌ها می‌پردازیم.

فصل ۵: نتایج و پیشنهادها

۵-۱- مقدمه

در این فصل به بررسی مدل ارائه‌شده و استراتژی‌های مطرح‌شده در فصل ۴ می‌پردازیم. در ابتدا باید روشی برای شبیه‌سازی تغییرات فرآیند ساخت و آنالیز آن ارائه کنیم، سپس به بررسی دو استراتژی مطرح‌شده برای حمله به دو مدل PUF مقاوم می‌پردازیم، پس از آن با بررسی دقیق مدل ارائه شده مقاومت مدل خود را اثبات می‌کنیم.

۵-۲- آنالیز تغییرات ساخت

برای انجام شبیه‌سازی‌ها در این مطالعه احتیاج به پیدا کردن محدوده مقدار تأخیر مسیرها در PUF می‌باشد. یکی از روش‌های موجود برای بررسی تغییرات ساخت، استفاده از شبیه‌سازی‌های پیاپی به‌صورت تصادفی با روش مونت‌کارلو^۱ در محدوده گوشه‌های^۲ مدار می‌باشد، لذا به‌وسیله پیاده‌سازی یک Arbiter PUF با ۶۴ چالش ورودی و یک پاسخ در نرم‌افزار Hspice به‌وسیله الگوریتم مونت‌کارلو و مقادیر گوشه‌های بدست آمده مدار، آن را از نظر تأثیر فرآیند ساخت بر تأخیر مسیرهای مختلف در ۱۰۰۰ نمونه مختلف مورد بررسی قرار دادیم و مقادیر میانگین ۵۲.۳ پیکوثانیه و واریانس ۱۱ پیکو ثانیه در بدترین حالت به دست آمد که در مدل‌سازی‌ها مقادیر تأخیر مسیرها با یک توزیع

^۱ Monte Carlo

^۲ Corner

نرمال تعیین شدند تا نزدیک‌ترین حالت به واقعیت مورد شبیه‌سازی قرار بگیرد.

جدول (۱-۵) مقادیر بدست آمده برای محدوده تغییرات تاخیر مسیرها در فرآیند ساخت

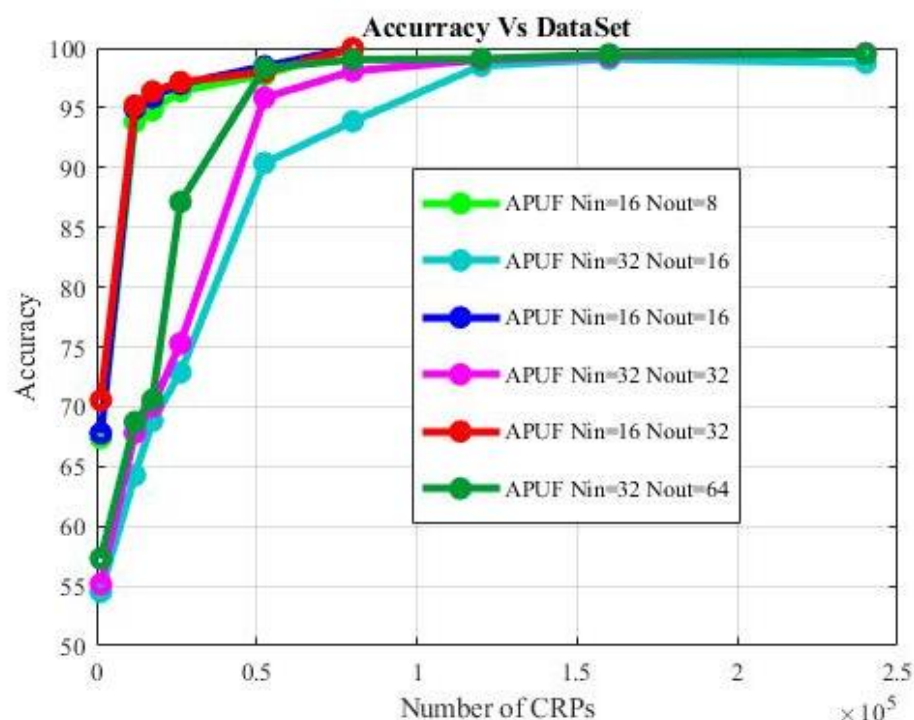
mean	52.3 ps
variance	11 ps

۵-۳- بررسی حملات

در این بخش با توجه به استراتژی‌های مطرح شده در فصل چهارم به مدل‌های OB-PUF و R-PUF حمله و میزان مقاومت این مدل‌ها و میزان تأثیر استراتژی حمله را مورد بررسی قرار می‌دهیم.

۵-۳-۱- حمله به Arbiter PUF

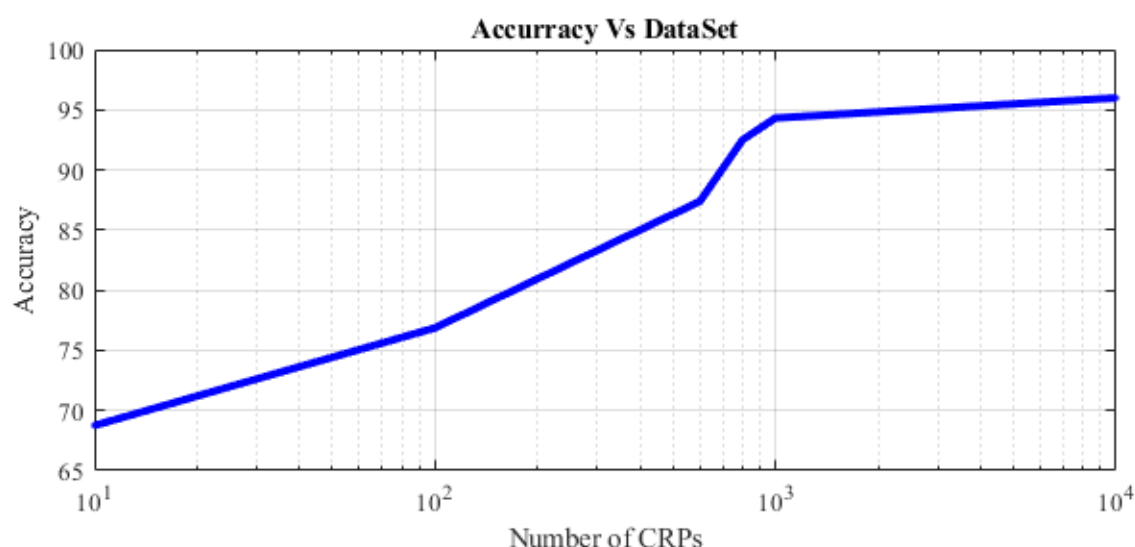
یک مدل Arbiter PUF اصلی با سائزهای مختلفی از چالش-پاسخ توسط شبکه کانولوشنی که قبلاً ارائه شد مورد حمله قرار گرفت تا ضمن بررسی تأثیر سائزهای مختلف چالش-پاسخ از قابلیت شبکه کانولوشن در پیدا کردن ابر صفحه مربوط به PUF با سائزهای مختلف اطمینان حاصل کنیم. طبق نمودار ارائه‌شده در شکل (۱-۵) سائز پاسخ تأثیر چندانی در دقت حمله در روش شبکه کانولوشن ندارد، اما در روش‌هایی مثل رگرسیون لجستیک باید به ازای هر پاسخ یک شبکه جداگانه آموزش داده شود، اما تعداد چالش‌ها یک عامل محدودکننده دقت در برابر تعداد چالش-پاسخ‌ها می‌باشد، یعنی هرچه تعداد بیت چالش بیشتر باشد به تعداد داده‌های بیشتری برای حمله با دقت ۹۹.۹٪ نیاز داریم. طبق نمودار ارائه‌شده، روش شبکه کانولوشن قابلیت حمله موفق با دقت ۹۹.۹٪ به سائزهای مختلف PUF دارد.

شکل (۱-۵) نمودار حمله به Arbiter PUF با شبکه CNN پیشنهادی

۵-۳-۲- حمله به OB-PUF با استراتژی جدید

با استفاده از استراتژی یادگیری مطرح‌شده در فصل قبل، برای حمله به مدل OB-PUF، با جمع‌آوری 10^4 داده و استفاده از شبکه کانولوشن ارائه‌شده در فصل قبل موفق شدیم تا در این مدل PUF به دقت بالای ۹۵ درصدی دست‌یابیم. این روش جدید ارائه‌شده می‌تواند ضمن داشتن دقت بالا، با کمترین زمان ممکن نسبت به روش‌های قبلی به مدل OB-PUF حمله کرد که این نشان‌دهنده این است که این مدل PUF نتوانسته در مقابل روش‌های یادگیری ماشین از خود مقاومت خوبی نشان دهد. می‌توانید در شکل (۲-۵) نمودار مربوط به این حمله را مشاهده نمایید.

شکل (۲-۵) نمودار حمله به OB-PUF با استفاده از شبکه CNN و استراتژی ارائه شده

۳-۳-۵- حمله به RPUF

با استفاده از استراتژی یادگیری حمله به مدل RPUF که در فصل قبلی مطرح شد، با

جمع‌آوری ^{۱۰۴} داده و استفاده از شبکه کانولوشن ارائه‌شده در فصل قبل این حمله را انجام دادیم.

موفق شدیم تا حمله موفق با دقت ۸۳٪ داشته باشیم، این حمله به نوع دوم این مدل که دارای

امنیت بالاتری نسبت به مدل اول بود انجام‌شده است، این حمله نسبت به روش ارائه‌شده در مقاله

[39] دارای دقت کمتری است اما بسیار ساده‌تر و زمان کمتر نسبت به آن روش می‌توان این عمل را

انجام داد. می‌توان گفت این مدل PUF به نسبت دیگر مدل‌ها از مقاومت بالاتری برخوردار است، اما

در بسیاری از حوزه‌ها هر عددی بیشتر از ۵۰٪ برای حمله نشان‌دهنده ضعف در آن روش است.

۵-۴- بررسی SQ-PUF

در این بخش به بررسی دقیق‌تر مدل SQ-PUF پیشنهادی می‌پردازیم، از جمله یکنواختی و یکتایی مدل پیشنهادی، تأثیر تعداد مازول SQ بر مقاومت مدل، مقاومت مدل در برابر حمله برحسب تعداد داده‌ها، مقایسه مقاومت مدل با سایر روش‌ها و سربار سخت‌افزاری مدل مورد بررسی دقیق‌تر قرار می‌گیرد.

۵-۴-۱- آنالیز یکنواختی^۱ در SQ-PUF

یکنواختی عبارت است از تناسب وجود صفرها و یک‌ها در پاسخ‌های حاصل از PUF موردنظر که ایدئال این معیار برابر ۵۰٪ می‌باشد. یکنواختی یکی از مهم‌ترین معیارها برای طراحی یک مدل جدید PUF است که تعیین می‌کند که آیا صفرها و یک‌ها بین پاسخ‌ها به‌صورت یکنواخت توزیع شده است یا خیر.

ما برای محاسبه این مقدار برای مدل اصلی Arbiter PUF و مدل ارائه‌شده SQ-PUF از تعداد $10^4 \times 2$ چالش-پاسخ مختلف استفاده کردیم، همچنین درصد گزارش‌شده در جدول (۵-۲) بر اساس تعداد یک‌ها نسبت به کل پاسخ‌ها می‌باشد. همان‌طور که از گزارش نیز مشخص است مازول SQ تأثیر خاصی روی یکنواختی مقادیر نمی‌گذارد.

¹ Uniformity

۵-۴-۲- آنالیز یکتایی^۱ در SQ-PUF

یکتایی عبارت است از ارزیابی تفاوت پاسخ‌های تولیدشده توسط PUF های مختلف با اعمال یک چالش مشابه، یکی دیگر از معیارهای مهم در طراحی PUF ها است، همان‌طور که اثرانگشت هیچ دو فردی نمی‌تواند یکسان باشد، پاسخ مدل‌های مختلف PUF هم نباید به یک چالش یکسان باشد تا بتوان بر پایه آن احراز هویت را به‌درستی انجام داد، مقدار ایدئال برای این معیار برابر ۵۰٪ می‌باشد، با توجه به این که در SQ-PUF مقادیر وابسته به ترتیب هستند برای ارزیابی این معیار در هر مدل یکسان بودن ترتیب در تمامی حالت‌ها رعایت شده است.

از طرف دیگر با توجه به این که در مدل ارائه‌شده برای هر چالش دو پاسخ صحیح متفاوت وجود دارد احتمال وجود پاسخ‌های مشابه چهار برابر افزایش می‌یابد. می‌توان این احتمال را به‌صورت $4 \times p^n$ بیان کرد که n تعداد بیت پاسخ و p احتمال تشابه یک پاسخ در دو PUF مختلف می‌باشد. حال اگر p را برابر ۵۰٪ و n را برابر ۶۴ در نظر بگیریم حدوداً احتمال برابر شدن پاسخ‌ها در دو مدل PUF مختلف حدوداً برابر ۱۰-۱۹٪ می‌باشد.

در ادامه در جدول (۵-۲) مقادیر پارامترهای یکتایی و یکنواختی برای مدل اصلی PUF و مدل ارائه‌شده توسط ما و مدل R-PUF برای مقایسه ارائه‌شده است.

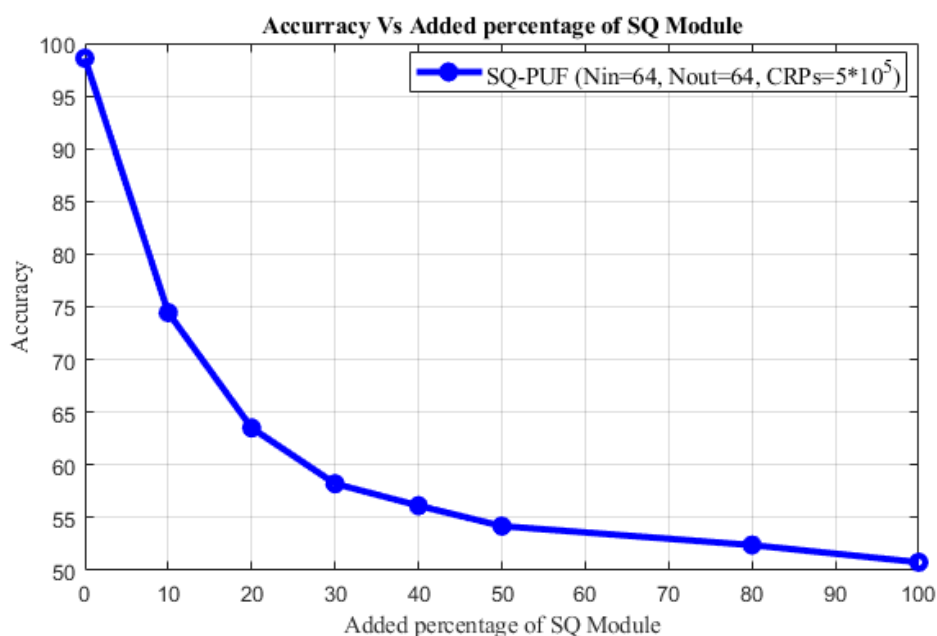
¹ Uniqueness

جدول (۲-۵) بررسی یکنواختی و یکتایی در مدل‌های مختلف PUF

یکتایی (%)	یکنواختی (%)	تعداد CRP-ها	تعداد بیت‌های پاسخ	تعداد بیت‌های چالش	
49.197%	50.547%	2×10^4	64	64	Arbiter PUF
49.7%	51.1%	1×10^4	64	64	RPUF
49.101%	50.561%	2×10^4	64	64	SQ-PUF

۵-۴-۳- بررسی میزان تأثیر تعداد ماژول SQ در مقابله با حملات

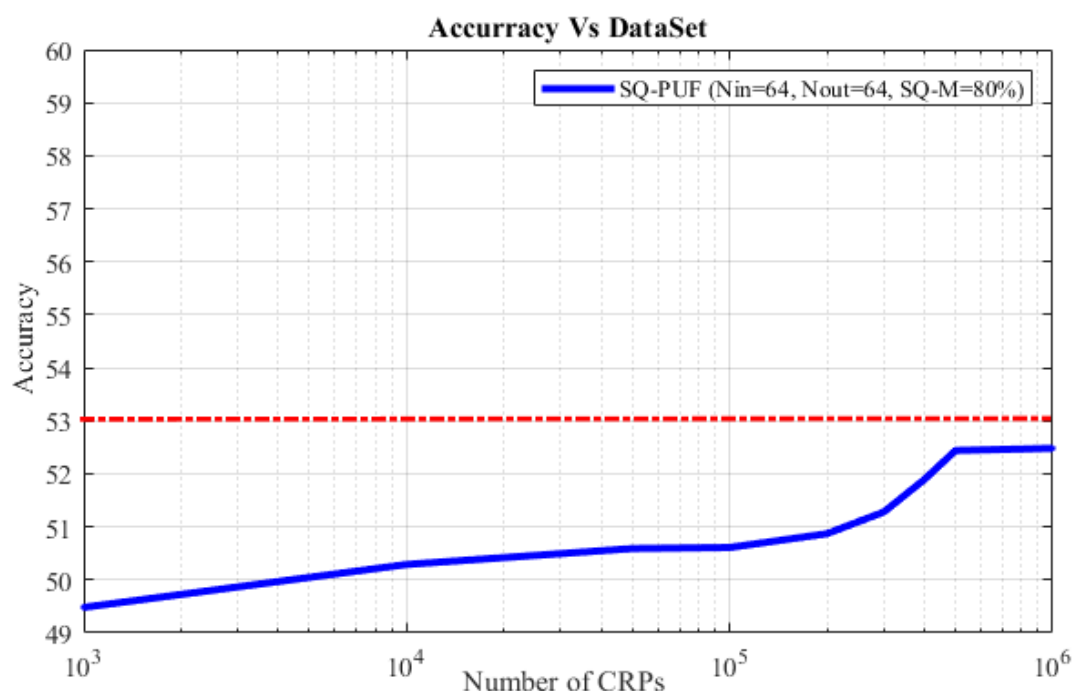
نمودار ارائه شده در شکل (۳-۵) تأثیر میزان استفاده از ماژول SQ در بیت‌های چالش را بر مقاومت مدل در برابر حملات یادگیری ماشین بیان می‌کند. این حملات توسط مدل CNN که قبلاً بیان شد و به‌وسیله دیتاستی به‌اندازه 5×10^5 انجام شده است. با این حجم از داده می‌توان گفت مقاومت کامل این مدل موردبررسی قرار گرفته است. همان‌طور که پیداست با اعمال ۸۰٪ ماژول SQ مدل PUF به مقاومت خوبی می‌رسد پس ما در ادامه شبیه‌سازی‌های خود را توسط مدل SQ-PUF با ۸۰٪ ماژول SQ انجام می‌دهیم.

شکل (۳-۵) نمودار تاثیر درصد اضافه کردن ماژول SQ بر مقاومت در برابر حملات

۴-۴-۵- بررسی مقاومت SQ-PUF

نمودار ارائه شده در شکل (۴-۵) میزان مقاومت مدل SQ-PUF با ۸۰٪ ماژول SQ نسبت به تعداد CRPs را نشان می‌دهد. این حملات توسط مدل CNN که قبلاً مطرح شد انجام گرفته است، همان‌طور که پیداست مدل ارائه‌شده با توجه به تعداد زیاد از CRP ها هم مقاومت خیلی خوبی از خود نشان داده است.

شکل (۴-۵) نمودار حمله به SQ-PUF با ۸۰٪ مازول SQ و شبکه CNN پیشنهادی

۵-۴-۵- سربار سخت‌افزاری

جدول (۳-۵) سربار سخت‌افزاری بخش‌های مختلف یک مدل SQ-PUF برای ۶۴ بیت چالش که توسط FPGA پیاده‌سازی شده را نشان می‌دهد. این مدل شامل n مازول SQ و یک RNG می‌باشد، از آنجا که معمولاً RNG در سیستم‌های الکترونیکی مورد استفاده است. می‌توان از RNG موجود در سیستم استفاده نمود. پس در واقع سربار سخت‌افزاری را می‌توان به صورت $n \cdot (LUT + FF)$ بیان کرد که n تعداد مازول SQ استفاده شده در هر PUF است. همچنین برای مقایسه بهتر یک Basic-PUF نیز در گزارش آورده شده که نشان‌دهنده مزیت استفاده از LFSR در مقایسه با روش اصلی استفاده کمتر از پاسخ می‌باشد.

جدول (۳-۵) جدول گزارش سربار سخت‌افزاری

C (64) – R (64)	LUTs	FFs
Basic-PUF	8192	64
LFSR	34	64
PUF-64-1bit	128	1
SQ-Module	1	1

۵-۵- نتیجه‌گیری

جهت بررسی بهتر و مقایسه با سایر روش‌ها مدل SQ-PUF توسط روش‌های مختلف موردبررسی قرار گرفته که گزارش این بررسی در جدول (۴-۵) آمده است.

جدول (۴-۵) بیانگر مقاومت مدل SQ-PUF با ۸۰٪ مازول SQ در برابر سه روش مختلف حملات پر استفاده در مقایسه با سایر مدل‌های PUF است. همان‌طور که پیداست مدل ما در برابر این‌گونه از حملات مقاوم می‌باشد همچنین لازم به ذکر است SQ-PUF توسط دیتاستی به‌اندازه 4×10^5 در تمامی روش‌ها موردحمله قرار گرفته است. همچنین برای بررسی بیشتر مدل ارائه‌شده با روش SVM هم موردبررسی قرار گرفت که دقت حمله در این روش هم از 50.22٪ فراتر نرفت.

جدول (۴-۵) جدول مقایسه مقاومت روش‌های مختلف در برابر حملات

	LR	ANN	CNN
Poly-PUF[38]	51.97%[38]	~95% [39]	-
OB-PUF[41]	71.99% [41]	~95% [39]	~96%
R-PUF(L2)[40]	~85% [39]	-	~83.3%
SQ-PUF	52.14%	52.4%	52.44%

طبق جدول (۴-۵) می‌توان نتیجه گرفت که مدل ارائه‌شده در این پایان‌نامه از مقاومت خوبی در برابر حملات یادگیری ماشین مطرح در این حوزه برخوردار است.

۵-۶- پیشنهادها

با توجه به اینکه بحث احراز هویت مبتنی بر PUF بحثی جدید و بسیار پراهمیت است، بنابراین در این حوزه می‌توان کارهای متعدد جدیدی ارائه نمود. همواره می‌توان با استفاده از آنالیز دقیق روش‌های مختلف نقاط ضعف آن‌ها را فهمید و در جهت رفع آن‌ها گام برداشت.

موارد زیر را می‌توان به عنوان کارهای آتی پیشنهاد داد:

- افزایش قابلیت اعتماد الگوریتم‌های احراز هویت با استفاده از ویژگی‌های دیگر
- انجام حملات مدل‌سازی مبتنی بر الگوریتم‌های یادگیری ماشین با استراتژی جدید بر روی

مدل‌های مقاوم PUF

- استفاده از تکنیک‌های بهینه یادگیری ماشین برای تشخیص حملات احراز هویتی

فصل ٦: مراجع

- [1] Y. Lu and L. Da Xu, "Internet of things (IoT) cybersecurity research: A review of current research topics," *IEEE Internet Things J.*, vol. 6, no. 2, pp. 2103–2115, Apr. 2019.
- [2] H. Gu and M. Potkonjak, "Efficient and Secure Group Key Management in IoT using Multistage Interconnected PUF," *Proc. Int. Symp. Low Power Electron. Des.*, 2018.
- [3] P. Rughoobur and L. Nagowah, "A lightweight replay attack detection framework for battery depended IoT devices designed for healthcare," in *2017 International Conference on Infocom Technologies and Unmanned Systems: Trends and Future Directions, ICTUS 2017, 2018*, vol. 2018-January, pp. 811-817.
- [4] G. E. Suh and S. Devadas, "Physical Unclonable Functions for Device Authentication and Secret Key Generation," in *2007 44th ACM/IEEE Design Automation Conference, 2007*, pp. 9-14.
- [5] B. Halak, M. Zwolinski, and M. S. Mispan, "Overview of PUF-Based hardware security solutions for the internet of things," *Midwest Symp. Circuits Syst.*, vol. 0, no. May 2018, 2016.
- [6] "2020's Internet of Things Statistics, Facts & Predictions." [Online]. Available: <https://review42.com/resources/internet-of-things-stats/>. [Accessed: 04-Sep-2021].
- [7] Mike Rosen, "Driving the Digital Agenda Requires Strategic Architecture."
- [8] "Future of IoT: 6 trends and predictions to watch." [Online]. Available:

- <https://internetofthingsagenda.techtarget.com/feature/Future-of-IoT-6-trends-and-predictions-to-watch>. [Accessed: 04-Sep-2021].
- [9] J. Y. Lee and J. Lee, "Current Research Trends in IoT Security: A Systematic Mapping Study," *Mob. Inf. Syst.*, vol. 2021.
 - [10] A. Government and D. of Home Affairs, "Code of Practice, Securing the Internet of Things for Consumers." Australian government, 2020.
 - [11] Alex Grant, "Securing the future of IoT," 23-Jun-2021. [Online]. Available: <https://internetofthingsagenda.techtarget.com/post/Securing-the-future-of-IoT>. [Accessed: 04-Sep-2021].
 - [12] Knud Lasse Lueth, "State of the IoT 2020: 12 billion IoT connections," 2020. [Online]. Available: <https://iot-analytics.com/state-of-the-iot-2020-12-billion-iot-connections-surpassing-non-iot-for-the-first-time/>. [Accessed: 04-Sep-2021].
 - [13] R. Maes, *Physically unclonable functions: Constructions, properties and applications*, vol. 9783642413957. Springer-Verlag Berlin Heidelberg, 2013.
 - [14] M. El-Hajj, A. Fadlallah, M. Chamoun, and A. Serhrouchni, "A taxonomy of PUF Schemes with a novel Arbiter-based PUF resisting machine learning attacks," *Comput. Networks*, vol. 194, no. May 2020, p. 108133, 2021.
 - [15] Y. Cao, X. Zhao, W. Ye, Q. Han, and X. Pan, "A Compact and Low Power RO PUF with High Resilience to the EM Side-Channel Attack and the SVM Modelling Attack of Wireless Sensor Networks," *Sensors 2018, Vol. 18, Page 322*, vol. 18, no. 2, p. 322, Jan. 2018.
 - [16] B. Gassend, D. Clarke, M. van Dijk, and S. Devadas, "Silicon physical random functions," p. 148, 2002.
 - [17] A. Roelke and M. R. Stan, "Controlling the reliability of SRAM PUFs with directed NBTI aging and recovery," *IEEE Trans. Very Large Scale Integr. Syst.*, vol. 26, no. 10, pp. 2016–2026, Oct. 2018.
 - [18] A. Ardakani, S. B. Shokouhi, and A. Reyhani-Masoleh, "Improving performance of FPGA-based SR-latch PUF using Transient Effect Ring Oscillator and programmable delay lines," *Integration*, vol. 62, pp. 371–381, Jun. 2018.
 - [19] J. Capovilla, M. Cortes, and G. Araujo, "Improving the statistical variability of delay-based physical unclonable functions," *Proceedings, SBCCI 2015 - 28th Symp. Integr. Circuits Syst. Des. Chip Bahia*, Aug. 2015.

- [20] H. Zhang *et al.*, “Evaluation on flip-flop physical unclonable functions in a 14/16-nm bulk FinFET technology,” *IEEE Int. Reliab. Phys. Symp. Proc.*, vol. 2018-March, p. PPR. 11-PPR. 15, May 2018.
- [21] I. Papakonstantinou and N. Sklavos, “Physical Unclonable Functions (PUFs) design technologies: Advantages and trade offs,” *Comput. Netw. Secur. Essentials*, pp. 427–442, Aug. 2017.
- [22] Q. Chen, G. Csaba, P. Lugli, U. Schlichtmann, and U. Rührmair, “The bistable ring PUF: A new architecture for strong physical unclonable functions,” *2011 IEEE Int. Symp. Hardware-Oriented Secur. Trust. HOST 2011*, pp. 134–141, 2011.
- [23] M. Conti, A. Dehghantanha, K. Franke, and S. Watson, “Internet of Things security and forensics: Challenges and opportunities,” *Futur. Gener. Comput. Syst.*, vol. 78, pp. 544–546, Jan. 2018.
- [24] S. Balakrishnan, P. Wang, A. Bhuyan, and Z. Sun, “On success probability of eavesdropping attack in 802. 11ad mmWave WLAN,” *IEEE Int. Conf. Commun.*, vol. 2018-May, Jul. 2018.
- [25] D. Lim, “Extracting Secret Keys from Integrated Circuits,” MIT, 2004.
- [26] D. Merli, D. Schuster, F. Stumpf, and G. Sigl, “Side-Channel Analysis of PUFs and Fuzzy Extractors,” *Lect. Notes Comput. Sci. (including Subser. Lect. Notes Artif. Intell. Lect. Notes Bioinformatics)*, vol. 6740LNCS, pp. 33–47, 2011.
- [27] L. Kusters and F. M. J. Willems, “Secret-key capacity regions for multiple enrollments with an SRAM-PUF,” *IEEE Trans. Inf. Forensics Secur.*, vol. 14, no. 9, pp. 2276–2287, 2019.
- [28] K. A. Asha, A. Patyal, and H.-M. Chen, “Generation of PUF-Keys on FPGAs by K-means Frequency Clustering,” pp. 44–49, Jan. 2019.
- [29] M. Huang, B. Yu, and S. Li, “PUF-Assisted Group Key Distribution Scheme for Software-Defined Wireless Sensor Networks,” *IEEE Commun. Lett.*, vol. 22, no. 2, pp. 404–407, Feb. 2018.
- [30] M. D. M. Yu, R. Sowell, A. Singh, D. M’Raihi, and S. Devadas, “Performance metrics and empirical results of a PUF cryptographic key generation ASIC,” *Proc. 2012 IEEE Int. Symp. Hardware-Oriented Secur. Trust. HOST 2012*, pp. 108–115, 2012.

- [31] T. Machida, D. Yamamoto, M. Iwamoto, and K. Sakiyama, "A New Arbiter PUF for Enhancing Unpredictability on FPGA," *Sci. World J.*, vol. 2015, 2015.
- [32] B. Chatterjee, D. Das, and S. Sen, "RF-PUF: IoT security enhancement through authentication of wireless nodes using in-situ machine learning," in *Proceedings of the 2018 IEEE International Symposium on Hardware Oriented Security and Trust, HOST 2018*, 2018, pp. 205–208.
- [33] B. Chatterjee, D. Das, S. Maity, and S. Sen, "RF-PUF: Enhancing IoT Security Through Authentication of Wireless Nodes Using In-Situ Machine Learning," *IEEE Internet Things J.*, vol. 6, no. 1, pp. 388–398, Feb. 2019.
- [34] A. Ashtari, A. Shabani, and B. Alizadeh, "A new RF-PUF based authentication of internet of things using random forest classification," *Proc. 16th Int. ISC Conf. Inf. Secur. Cryptology, Isc. 2019*, pp. 21–26, Aug. 2019.
- [35] J. Delvaux, I. Verbauwhede, and D. Gu, "Security Analysis of PUF-Based Key Generation and Entity Authentication," 2017.
- [36] M. Majzoobi, M. Rostami, F. Koushanfar, D. S. Wallach, and S. Devadas, "Slender PUF protocol: A lightweight, robust, and secure authentication by substring matching," *Proc. - IEEE CS Secur. Priv. Work. SPW 2012*, pp. 33–44, 2012.
- [37] G. T. Becker and R. Kumar, "Active and Passive Side-Channel Attacks on Delay Based PUF Designs.," *IACR Cryptol. ePrint Arch.*, vol. 2014, p. 287, 2014.
- [38] S. T. C. Konigsmark, D. Chen, and M. D. F. Wong, "PolyPUF: Physically Secure Self-Divergence," *IEEE Trans. Comput. Des. Integr. Circuits Syst.*, vol. 35, no. 7, pp. 1053–1066, Jul. 2016.
- [39] J. Delvaux, "Machine-Learning Attacks on PolyPUFs, OB-PUFs, RPUFs, LHS-PUFs, and PUF-FSMs," *IEEE Trans. Inf. Forensics Secur.*, vol. 14, no. 8, pp. 2043–2058, Aug. 2019.
- [40] J. Ye, Y. Hu, and X. Li, "RPUF: Physical unclonable function with randomized challenge to resist modeling attack," in *Proceedings of the 2016 IEEE Asian Hardware Oriented Security and Trust Symposium, AsianHOST 2016*, 2017.
- [41] Y. Gao *et al.*, "Obfuscated challenge-response: A secure lightweight authentication mechanism for PUF-based pervasive devices," in *2016 IEEE International Conference on Pervasive Computing and Communication*

Workshops, PerCom Workshops 2016.

- [42] U. Rührmair, F. Sehnke, J. Sölter, G. Dror, S. Devadas, and J. Schmidhuber, “Modeling attacks on physical unclonable functions,” in *Proceedings of the ACM Conference on Computer and Communications Security, 2010*, pp. 237–249.
- [43] Z. Wu, H. Patel, M. Tripunitara, and M. Sachdev, “Modeling Attacks on State-of-the-art PUF Architectures,” 2018.
- [44] U. Rührmair and J. Sölter, “PUF modeling attacks: An introduction and overview,” in *Proceedings -Design, Automation and Test in Europe, DATE, 2014*.
- [45] Y. Wen and Y. Lao, “PUF Modeling Attack using Active Learning,” in *Proceedings - IEEE International Symposium on Circuits and Systems, 2018*, vol. 2018-May.
- [46] S. S. Zalivaka, A. A. Ivaniuk, and C. H. Chang, “FPGA implementation of modeling attack resistant arbiter PUF with enhanced reliability,” in *Proceedings - International Symposium on Quality Electronic Design, ISQED, 2017*, pp. 313–318.
- [47] M. Majzoobi, F. Koushanfar, and M. Potkonjak, “Lightweight secure PUFs,” in *IEEE/ACM International Conference on Computer-Aided Design, Digest of Technical Papers, ICCAD, 2008*, pp. 670–673.
- [48] I. G. Târşa, G. D. Budariu, and C. Grozea, “Study on a true random number generator design for FPGA,” *2010 8th Int. Conf. Commun. COMM 2010*, pp. 461–464, 2010.
- [49] T. Arciuolo and K. M. Elleithy, “Parallel, True Random Number Generator (P-TRNG): Using Parallelism for Fast True Random Number Generation in Hardware,” *2021 IEEE 11th Annu. Comput. Commun. Work. Conf. CCWC 2021*, pp. 987–992, Jan. 2021.
- [50] B. Perach and S. Kvatinsky, “An Asynchronous and Low-Power True Random Number Generator using STT-MTJ,” pp. 1–1, Sep. 2020.
- [51] B. Acar and S. Ergün, “A random number generator based on irregular sampling and transient effect ring oscillators,” *Proc. - IEEE Int. Symp. Circuits Syst.*, vol. 2020-October, 2020.
- [52] A. F. M. Razy, S. Z. M. Naziri, R. C. Ismail, and N. Idris, “Investigation and

- design of the efficient hardware-based RNG for cryptographic applications,” *2014 2nd Int. Conf. Electron. Des. ICED 2014*, pp. 255–260, Jan. 2011.
- [53] R. S. Durga, C. K. Rashmika, O. N. V. Madhumitha, D. G. Suvetha, B. Tanmai, and N. Mohankumar, “Design and synthesis of LFSR based random number generator,” *Proc. 3rd Int. Conf. Smart Syst. Inven. Technol. ICSSIT 2020*, pp. 438–442, Aug. 2020.

Abstract

The IoT industry faces many challenges, one of the most important of which is communication security. Also, one of the most critical actions for establishing security in communications is authentication; This means who sent the received message. Due to replay attack and other attacks in this area, the attacker can send the incomprehensible message received at the right time and achieve his sinister goals even if he achieves an encrypted message. Therefore, even the complexity of data encryption does not lead to network security. As a result, the use of cryptographic schemes alone can not be a good solution for authentication. The proposed method for authentication is to use the physical parameters. These parameters are randomly generated in the manufacturing process, so it is uncontrollable to make changes. These protocols are called Physical Unclonable Function. In this study, the resistance of some of these protocols has been investigated. Due to the advantages and disadvantages of these models, a new model called SQ-PUF has been introduced, which can show good resistance to attacks based on machine learning. This is a secure and scalable architecture.

Finally, we examined the resistance of this model against machine learning attacks and reports on the uniformity and uniqueness of data and hardware overhead of the above model.

Keywords: IoT, network security, hardware security, authentication, machine learning.

University of Tehran

College of Engineering

Faculty of Electrical and Computer engineering

Implementation of Machine-Learning-based Attacks on Physically Unclonable Functions (PUF)

By:

Abolfazl Sajadi

Supervisor:

Dr. Bijan Alizadeh

A thesis submitted to the Graduate Studies Office
In partial fulfillment of the requirements for The degree
of Master of Electronic Digital Systems in Electrical Engineering

September 2021